

การแปรรูปผลิตภัณฑ์เส้นใยกก ไหม ฝ้าย ผักตบชวาสู่เชิงพาณิชย์โดยความร่วมมือของประชาชน
ในชุมชนตำบลคู้กระถิ่น อ.เมือง จังหวัดราชบุรีและชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์อำเภอเมือง จังหวัด
นครนายก

The processing of products made from coir, silk, cotton, and water hyacinth into
commercial goods through the collaboration of the people in the community of
Kung Kratin Subdistrict, Mueang District, Ratchaburi Province, and the processing
community in Mueang District, Nakhon Nayok Province

เกษสณีย์ บำรุงจิตต์
ชญานนท์ กุณฑลบุตร

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากงบประมาณกองทุนเพื่อการวิจัย คณะศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
ประจำปีงบประมาณ 2567

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อสร้างชุมชนให้มีอาชีพและรายได้ที่มั่นคง ให้กับชุมชนมีความเข้มแข็งต่อไป กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนใน จำนวน 234 คน สุ่มอย่างง่ายตามตารางยามาเน่ และข้อมูลเชิงคุณภาพ จากการสัมภาษณ์ผู้นำกลุ่มชุมชน ประชาชนในกลุ่มชุมชน จำนวน 20 คน คณะผู้วิจัยได้สอบถามให้ได้ว่าซึ่งความต้องการของผู้บริโภคและตรงตามความต้องการของผู้ประกอบการและท้องตลาด แล้วประเมินรูปแบบผลิตภัณฑ์ให้ได้มาตรฐาน โดยปราชญ์ชาวบ้านที่ร่วมแปรรูปผลิตภัณฑ์ให้เป็นอัตลักษณ์ของชุมชน จำนวน 3 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ ผลิตภัณฑ์จากเส้นใยพืช ผ้าทอจากเส้นใยพืช จำนวน 3 ท่าน เพื่อประเมินความเหมาะสมของรูปแบบในการประยุกต์ เป็นผลิตภัณฑ์ จากนั้นสร้างต้นแบบแล้ว ประเมินผลวัดระดับความคิดเห็นของผู้บริโภคต่อผลิตภัณฑ์หัตถกรรม จากเส้นใยพืชที่มีในท้องถิ่นมาผสมผสานเส้นใยไหม เส้นใยฝ้าย ผสมผสานให้เกิดผลิตภัณฑ์ที่ทันสมัยสวยงามได้มาตรฐาน สามารถออกแบบได้ตรงกับความต้องการของท้องตลาด ผู้บริโภค ตรงตามท้องตลาด และผู้ประกอบการต้องการรับซื้อ การดำเนินการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณควบคู่กันโดยใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ แบบประเมินความพึงพอใจ เป็นเครื่องมือวิจัย เพื่อเก็บรวบรวม ข้อมูลพิจารณาความเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญและความพึงพอใจจากกลุ่มเป้าหมาย วิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และค่าส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD) แปลผลในรูปความเรียง

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างในชุมชนกลุ่มสร้างผลิตภัณฑ์จากเส้นใยพืช อำเภอเมือง จังหวัดนครนายกและกลุ่มสร้างผลิตภัณฑ์ตำบลคู้กระถิ่น อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี คิดว่าพืชในท้องถิ่นนี้เหมาะสมกับการนำไปทำผลิตภัณฑ์ สามารถนำไปสร้างเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีประโยชน์การใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีความต้องการประยุกต์ใช้วัสดุอื่น ๆ ในท้องถิ่นร่วมประกอบ กับตัวผลิตภัณฑ์และเส้นใยจากกก ไหม ฝ้าย ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ที่มีต่อการประเมินรูปแบบผลิตภัณฑ์ หัตถกรรมจากเส้นใยพืช โดยรวมอยู่ในระดับมาก พบว่าผลิตภัณฑ์เหมาะสมกับการใช้งาน การออกแบบผลิตภัณฑ์มีความสวยงาม ลวดลายทันสมัย เป็นที่นิยมสามารถใช้สอยได้ มีความสะดวกสบายในการใช้ มีค่าเฉลี่ยระดับมาก ผลวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์เชิงลึกประชาชน ผู้นำชุมชน และปราชญ์ชาวบ้านทั้ง 2 จังหวัด มีดังนี้ 1) ต้องการสร้างอาชีพเสริม สร้างรายได้เพิ่มขึ้นให้กับครอบครัว ชุมชน 2) ต้องการทุนงบประมาณสนับสนุนในการทำผลิตภัณฑ์จากหน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานอื่น ๆ 3) ต้องการวิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญมาสอนฝึกอบรมการสร้างผลิตภัณฑ์แปลกใหม่ทันสมัยที่ตรงกับความต้องการของประชาชน ผู้บริโภค เพื่อการพัฒนาให้ได้มาตรฐานสู่เชิงพาณิชย์ 4) ต้องการสร้างผลิตภัณฑ์จากเส้นใยพืช เช่น แฝก ฝ้าย ไหม กก สับปะรด ให้มีความหลากหลายทันสมัยสวยงาม เป็นเครื่องใช้ต่าง ๆ เครื่องประดับ เครื่องอุปโภคบริโภค ที่ทันสมัยตรงกับความต้องการของท้องตลาด 5) ต้องการสถานที่รับซื้อผลิตภัณฑ์ที่สร้างขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ กลุ่มตัวอย่าง ต้องการผลิตภัณฑ์ที่เป็นอัตลักษณ์ของชุมชน ที่ทันสมัยเป็นที่นิยมของ
ท้องตลาดผู้ประกอบการ มีสถานที่รับซื้อผลิตภัณฑ์เป็นประจำต่อเนื่อง ต้องการให้ผู้เชี่ยวชาญเข้ามาพัฒนาบุคลากร
ในชุมชนให้มีความรู้เชี่ยวชาญด้านการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเส้นใยพืชที่มีในท้องถิ่น ที่มีความรู้ความสามารถ ทำให้
บุคลากรในชุมชนมีไหวพริบมีความถนัด จนสามารถได้รับความรู้จากวิทยากรได้รวดเร็ว และสามารถถ่ายทอด
ความรู้ให้คนในชุมชนได้ต่อไปจนรุ่นสู่รุ่น และต้องการให้รัฐบาล หน่วยงานต่าง ๆ ให้การสนับสนุนเรื่องงบประมาณ
ต้นทุนการผลิต อุปกรณ์การผลิต ครุภัณฑ์ ที่เพียงพอสำหรับทำงานต้นแบบที่เป็นอัตลักษณ์ของชุมชนได้อย่าง
ต่อเนื่อง เพื่อสร้างอาชีพและรายได้ที่มั่นคง ยั่งยืนตลอดไป เพื่อพัฒนาและสามารถฝึกทักษะการพัฒนาการ
ผลิตภัณฑ์ที่เป็นอัตลักษณ์ของชุมชนให้ได้มาตรฐาน ผ่านการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญและเป็นที่ยอมรับของ
ท้องตลาดผู้ประกอบการ ด้านการตลาด สามารถเพิ่มช่องทางการจัดจำหน่ายให้หลากหลาย ให้สะดวกรวดเร็วใน
การสั่งซื้อ เช่น ออนไลน์ เว็บไซต์ เฟสบุ๊ก ต้องการงบประมาณสนับสนุนในช่วงดำเนินการ ให้สามารถทำงานได้
สำเร็จ และได้กำไร พอที่จะลงทุนการผลิตได้ด้วยตนเอง เพราะยังไม่เคยได้รับการสนับสนุน ขาดเงินงบประมาณใน
การดำเนินการต่อไปให้สำเร็จ การแก้ปัญหาต้องการให้ภาครัฐสนับสนุนงบประมาณดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง และ
ผู้ประกอบการร่วมมือกับชุมชน ช่วยจัดจำหน่ายขายผลิตภัณฑ์ให้กับชุมชนเป็นประจำ ความต้องการของผู้บริโภค
และผู้รับซื้อทั้งปลีกและส่ง และมีความต้องการประยุกต์ใช้วัสดุอื่น ๆ ในท้องถิ่นร่วมแปรรูปผลิตภัณฑ์จาก
เส้นใยจากกก ไหม ฝ้าย เพื่อให้มีความประณีต ละเอียดและมีความสวยงาม เพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจของชุมชน
ให้มีอาชีพและรายได้ที่ยั่งยืนอย่างต่อเนื่องตลอดไป

คำสำคัญ : 1. การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเส้นใยพืชในท้องถิ่น. 2. เพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจและเพิ่มรายได้.
3. ชุมชนสร้างผลิตภัณฑ์เส้นใยจากพืช 4. ความต้องการผลิตภัณฑ์

Abstract

This research aims to create a community with stable careers and incomes for the community to continue to be strong. The sample group consists of 234 people, randomly selected according to the Yamane table, and qualitative data from interviews with community group leaders and 20 people in the community group. The research team inquired to understand the needs of consumers that align with the demands of entrepreneurs and the local market, and then assessed the product design to meet standards, with the involvement of three local experts who helped transform the products into the community's identity. Experts in the design of plant fiber products, specifically woven fabrics made from plant fibers, will be selected three individuals in total to assess the suitability of the design for application as a product. Following this, prototypes will be created, and the results will be evaluated to measure consumer opinions on handicraft products made from local plant fibers combined with silk and cotton fibers, resulting in modern and aesthetically pleasing products that meet standards. The design can be tailored to meet the needs of the market and consumers, aligning with what the market and businesses are looking to purchase. The research is conducted using both qualitative and quantitative methods, utilizing questionnaires and interviews, as well as satisfaction assessment tools as research instruments to collect data. This data is used to evaluate suitability from experts and satisfaction from the target group. Data analysis involves calculating averages, percentages, and standard deviations (SD), with the results presented in essay form.

The research findings indicate that the sample groups in the community of plant fiber product creation in Mueang District, Nakhon Nayok Province, and the product creation group in Khueng Kratin Subdistrict, Mueang District, Ratchaburi Province, believe

that local plants are suitable for product development. They can be effectively transformed into useful products, and there is a desire to incorporate other local materials alongside the products and fibers from bulrush, silk, and cotton. The opinions of experts regarding the evaluation of the product design of handicrafts made from plant fibers are generally at a high level. It was found that the products are suitable for use, the product designs are aesthetically pleasing, and the patterns are modern and popular. The text can be translated to English as follows: "It is usable and provides convenience in use, with a high average level. The results of the qualitative data analysis from in-depth interviews with the public, community leaders, and local scholars from both provinces are as follows:" Here is the translation of the provided text into English: 1) I want to create a side job to increase income for my family and community. 2) I need budget support from government agencies and other organizations to produce products. 3) I want experts or trainers to teach and train in creating innovative and modern products that meet the needs of the public and consumers for development to commercial standards. 4) I want to create products from plant fibers, such as vetiver, cotton, silk, pandanus, and pineapple, to be diverse, modern, and beautiful, including various utensils, jewelry, and consumer goods that align with market interests and demands. 5) I need a place to continuously purchase the products created.

Keywords: 1. Processing of products from local plant fibers. 2. Increasing economic value and income. 3. Community production of plant fiber products. 4. Demand for products.

กิตติกรรมประกาศ

รายงานวิจัยเรื่อง การแปรรูปผลิตภัณฑ์เส้นใยกก ไหม ฝ้าย ผักตบชวาสู่เชิงพาณิชย์โดยความร่วมมือของประชาชนในชุมชนตำบลคู้กระถิ่น อ.เมือง จ.พิจิตรราชบุรีและชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์อำเภอเมือง จ.พิจิตร นครนายก มีวัตถุประสงค์งานวิจัย 1) เพื่อศึกษา ผลิตภัณฑ์รูปแบบเดิมของผู้ผลิตผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจากเส้นใยพืช กก ไหม ฝ้ายและผักตบชวา 2) เพื่อศึกษากระบวนการพัฒนาแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเส้นใยพืช กก ไหม ผักตบชวา ฝ้าย ให้มีความสวยงามเหมาะสมกับความต้องการของตลาดโดยความร่วมมือของประชาชนในชุมชนตำบลคู้กระถิ่น อำเภอเมือง จ.พิจิตรราชบุรีและชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์ อำเภอเมือง จ.พิจิตรนครนายก 3) เพื่อแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเส้นใยพืช กก ไหม ผักตบชวา ฝ้าย ให้มีความสวยงามเหมาะสมกับความต้องการของตลาดโดยความร่วมมือของประชาชนในชุมชนตำบลคู้กระถิ่น อำเภอเมือง จ.พิจิตรราชบุรีและชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์ อำเภอเมือง จ.พิจิตรนครนายก

รายงานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ดี คณะผู้วิจัยขอขอบคุณคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ผู้สนับสนุนทุนการวิจัยครั้งนี้ ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากงบประมาณรายได้คณะศิลปศาสตร์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 การดำเนินงานวิจัยสำเร็จลงได้ด้วยด้วยความเรียบร้อย คณะผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์ ความร่วมมือเป็นอย่างดีจากบุคคลหลายฝ่าย คณะผู้วิจัยขอขอบคุณผู้บริหารองค์กรท้องถิ่น นายกองค์การบริหารท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ประชาชนในชุมชนสร้างผลิตภัณฑ์เส้นใยพืช อำเภอเมือง จ.พิจิตร นครนายก และปราชญ์ชาวบ้าน ตลอดจนประชาชนสร้างผลิตภัณฑ์ตำบลคู้กระถิ่น อำเภอเมือง จ.พิจิตรราชบุรี ในเขตพื้นที่วิจัยทุกท่านที่ได้ให้ข้อมูลและความคิดเห็นอันเป็นประโยชน์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และขอขอบคุณผู้ที่ให้ความร่วมมือ และคณะนักวิจัยท้องถิ่นทุกท่านที่มีส่วนร่วมในการศึกษาวิจัยครั้งนี้จนสำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ได้เป็นอย่างดี

คณะผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าผลการวิจัยฉบับนี้จะเป็นประโยชน์แก่งาน องค์กร และบุคคลที่สนใจ การทอผืนผ้าจากเส้นใยกก การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากผืนผ้าเส้นใยกกและอื่นๆ หรือที่เกี่ยวข้อง และหวังว่าจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการให้กับนักวิชาการที่สนใจศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องเส้นใยกกในโอกาสต่อไป

เกษุณีย์ บำรุงจิตต์

ชญานนท์ กุณทลบุตร

9 พฤศจิกายน 2567

จ
สารบัญ

บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ซ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญและที่มาของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
กรอบแนวคิดการวิจัย	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
การพัฒนาลิตภัณฑ์	8
การพัฒนาลิตภัณฑ์สิ่งทอ	10
อุตสาหกรรมทอผ้า	10
กระบวนการพัฒนาลิตภัณฑ์	11
วิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
งานวิจัยในประเทศ	12
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	19
ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา	19
แนวทางการวิจัย	20
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	21
การเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย	22
การวิเคราะห์ผลเชิงสถิติ	22
การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ	23
เขียนรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์	23

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิจัย	24
ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็น แสดงข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม	24
ผลการวิเคราะห์แสดงความคิดเห็นรูปแบบของผลิตภัณฑ์เดิม	26
ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริโภคต่อกระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์	27
ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนในชุมชน	28
ต่อการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์	
ภาพตัวอย่างผลิตภัณฑ์ต้นแบบของชุมชน	29
ผลการวิเคราะห์การประเมินผลิตภัณฑ์ของผู้เชี่ยวชาญ	30
ผลการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ	31
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	32
สรุปผลวิจัย	32
อภิปรายผลการวิจัย	35
ข้อเสนอแนะ	38
บรรณานุกรม	39
ภาคผนวก	42
ก. แบบสอบถามงานวิจัย	43
ข. แบบประเมินความพึงพอใจ	45
ค. แบบสัมภาษณ์เชิงลึก	50
ประวัติคณะผู้วิจัย	51

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
4.1	แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	25
4.2	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการวิเคราะห์แสดงความคิดเห็นต่อ ผลิตภัณฑ์เดิม	26
4.3	ผลการวิเคราะห์ผู้บริโภคต่อผลิตภัณฑ์	27
4.4	ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนในชุมชนต่อการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์	28
4.3	ผลการวิเคราะห์แสดงประเมินความพึงพอใจของผลิตภัณฑ์ของผู้เชี่ยวชาญ	30
4.4	ผลการวิเคราะห์ผู้บริโภคต่อผลิตภัณฑ์	23

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและที่มาของปัญหา

การทอผ้าเป็นศิลปะและหัตถกรรมที่มีความสำคัญทางวัฒนธรรมและเศรษฐกิจมาช้านาน การนำความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากผ้าทอ จึงเป็นแนวทางที่น่าสนใจในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์และตอบสนองความต้องการของตลาดที่หลากหลาย การพัฒนาการประกอบการทอผ้า โดยมุ่งเน้นไปที่การสร้างสรรคผลิตภัณฑ์ที่มีเอกลักษณ์และตอบสนองความต้องการของตลาด ปัญหาเฉพาะสำหรับกลุ่มการทอผ้า ผ้าทอมือในเรื่องการสืบทอดภูมิปัญญาสู่ลูกหลานยังเป็นปัจจัยหลักอีกปัจจัยหนึ่งที่ทำให้รูปแบบการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนในภาพรวมไม่สามารถดำเนินการต่อไปในระยะยาวได้ ซึ่งนับได้ว่า คนไทยมีวัฒนธรรมที่ยึดถือปฏิบัติสืบทอดกันมาแต่โบราณตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน การรับรู้ การเรียนรู้ในสิ่งที่ได้ปฏิบัติยึดถือสืบทอดกันมานี้เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีคุณค่า เมื่อคณะผู้วิจัยสำรวจ ปัญหาจากชุมชนแล้วนั้น ได้พบปัญหาต่างๆ ดังนี้ ปัญหาด้านการผลิต ไม่สามารถผลิตได้ทันเมื่อมีการสั่งซื้อจำนวนมาก (ปาริชาติ เบ็ญฤทธิ์, 2551) ประสบปัญหาในแบบของผลิตภัณฑ์ เนื่องจากขาดประสบการณ์ในการออกแบบผลิตภัณฑ์และความคิดสร้างสรรค์มาพัฒนา ด้านการส่งเสริมการตลาด ซึ่งผู้ประกอบการในชุมชนต่างๆ ควรให้ความสำคัญ เพราะการส่งเสริม การตลาด ในรูปแบบของผลิตภัณฑ์เพื่อสร้างเอกลักษณ์ให้กับตัวผลิตภัณฑ์เป็นที่สนใจ เป็นหนึ่งใน ปัจจัยสำคัญใน การทำ ธุรกิจ เพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายขององค์กรอย่างแท้จริง สร้างความน่าสนใจในตัว สินค้าและ สามารถสร้างผลสำเร็จได้ในอนาคตเพื่อก้าวไปสู่ตลาด ผลิตภัณฑ์นับเป็นส่วนสำคัญในการสร้างความแตกต่างของสินค้าด้วยรูปแบบผลิตภัณฑ์ที่หลากหลายเป็นกลยุทธ์ตลาดอย่างหนึ่งที่จะช่วยสร้าง มูลค่าเพิ่มและจูงใจให้ผู้บริโภคซื้อสินค้าได้จากการศึกษาจะพบว่าขณะนี้ผลิตภัณฑ์มีมากมายซึ่งเป็นผลมาจากการพัฒนาเทคโนโลยีที่ช่วยสร้างมูลค่าเพิ่มและความปลอดภัยในตัวของผลิตภัณฑ์ (วิวรรณ วงศ์อรุณ, 2560) และนอกจากนี้ด้านเสื้อผ้าและเครื่องแต่งกายยังพบปัญหา 1.1 ปัญหาด้านการผลิต ขาดวัตถุดิบ ขาดเครื่องมือการผลิตที่ทันสมัยและไม่มีทักษะในการผลิต (อัจฉรา ภาณุรัตน์ และคณะ 2546 ; ชีโนรส ละอองวรรณ, 2549) 1.2 ปัญหาด้านการตลาด คือ ขาดการพัฒนาผลิตภัณฑ์ขาดการพัฒนาด้านบรรจุภัณฑ์ขาดการพัฒนาแปรรูปผลิตภัณฑ์ขาดเอกลักษณ์ของสินค้าและมีช่องทางการจัดจำหน่ายจำกัด (จาริตา หินเฝ้า และคณะ, 2553; อัจฉรา ภาณุรัตน์และคณะ, 2546 ; ชีโนรส ละอองวรรณ, 2549; ภัทรภรณ์ ท้าวโยธา, 2555) 1.3 ปัญหาด้านการเงินและบัญชีโดยระบบการลงบัญชียังไม่ครบถ้วนไม่คำนึงถึงต้นทุนที่เป็นนามธรรม (จาริตา หินเฝ้าและคณะ, 2553; ชีโนรส ละอองวรรณ, 2549) สอดคล้องกับการสัมภาษณ์หัวหน้ากลุ่มชุมชนทั้ง 2 ชุมชน พบว่าปัญหาที่สำคัญ ไม่มีงบประมาณขาดทุน สนับสนุนในการผลิตอย่างต่อเนื่อง ไม่มีทักษะการผลิตผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ ที่เป็นอัตลักษณ์ของชุมชน ขาดทักษะ ขาดประสบการณ์

ยังขาดการส่งเสริมการตลาดออกไปสู่ตลาดในประเทศและต่างประเทศที่หลากหลายช่องทาง เป็นต้น จากปัญหาดังกล่าว ทำให้คณะผู้วิจัย สนใจทำวิจัย เรื่อง การแปรรูปผลิตภัณฑ์เส้นใยกก ไหม ผ้าย ผักตบชวาสู่เชิงพาณิชย์โดยความร่วมมือของประชาชนในชุมชนตำบลคิ่งกระถิน อ.เมือง จังหวัด ราชบุรีและชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก เพื่อศึกษารูปแบบการพัฒนา ผลิตภัณฑ์ของชุมชน ซึ่งควรพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ให้เหมาะสมกับวิถีของชุมชน รูปแบบการดำเนิน ธุรกิจวัฒนธรรมและศักยภาพเฉพาะตัวของวิสาหกิจชุมชนในแต่ละกลุ่ม ทั้งนี้การกำหนดรูปแบบการ พัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ใช้มาตรฐานเดียวในการวางกรอบการพัฒนาถือเป็นความผิดพลาดเป็นอย่าง ยิ่งและอาจนำไปสู่การพัฒนาที่ไม่มีประสิทธิภาพและไม่สามารถสร้างความยั่งยืนได้อีกด้วย ไม่ว่าจะเป็น วิสาหกิจชุมชนผู้ผลิตสินค้าอุปโภคหรือบริโภคแต่ละกลุ่มย่อมมีลักษณะเฉพาะตัวที่เป็นเอกลักษณ์ อันเป็นจุดแข็งจุดอ่อนที่ส่งเสริมและเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาทั้งสิ้นดังนั้นคณะผู้วิจัยจึงเห็นว่า รูปแบบการพัฒนาสินค้าชุมชนที่ดีควรที่จะคำนึงถึงปัจจัยเฉพาะด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัจจัยด้าน ศักยภาพของสมาชิก ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญต่อการกำหนดความยั่งยืนต่อไป การวางกรอบการพัฒนาที่ แคบและขาดการสะท้อนศักยภาพที่แท้จริงของกลุ่มผู้ผลิตสินค้าชุมชน ดังนั้นคณะผู้วิจัยจึงเห็นว่า รูปแบบการพัฒนาทางการตลาดของงานวิจัยควรที่จะต้องรวบเอาโอกาสทางการตลาดสำหรับสินค้า ในตลาดต่างประเทศเข้ามาด้วย ทั้งนี้เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สินค้าชุมชนและยังเป็นการพัฒนา รูปแบบการพัฒนาสินค้าชุมชนที่พิจารณาถึงความเป็นไปได้ทาง การตลาดที่กว้างขึ้นกวาดตลาด ภายในประเทศด้วย สิ่งที่สำคัญในการพัฒนาผ้าทอมือ นั้น ต้องคิดสร้างสรรค์ลายผ้าทอ ลวดลายผ้า มีความหมายเป็นสุนทรีย์ และมีความงาม และมีคุณค่าในกระบวนการสร้างสรรค์ที่เกิดจากการสังเกต บวกกับจินตนาการของช่างทอผ้า ลวดลายผ้าเกิดขึ้นจากระบบความคิดของมนุษย์ที่มีระเบียบแบบ แผน ซึ่งถูกผูกโยงเข้ากับกฎเกณฑ์ในการจัด ระเบียบทางสังคมแบบดั้งเดิมที่มีการแบ่งแยกหน้าที่ของ ผู้คนอย่างชัดเจน กระบวนการใช้ผ้าทอมีความสัมพันธ์กับชีวิตของคนในสังคมซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับ ประเพณีและวัฒนธรรม ผู้ทอจึงสร้างสรรค์ ลวดลายตามสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัว เช่นลวดลายจากสัตว์ จากดอกไม้หรือพันธุ์พืช จากคติความเชื่อทางศาสนา เป็นต้นเพื่อสื่อสัญลักษณ์ของความหมายผ่าน ลวดลายที่คิดประดิษฐ์ขึ้นและลวดลายที่ถูกทอจะเก็บไว้ เป็นมรดกซึ่งได้รับการถ่ายทอดสืบต่อกันมา เป็นสายสัมพันธ์ในครอบครัวและสังคมจากรุ่นสู่รุ่นทำให้คณะผู้วิจัยได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในการ พัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องใช้และเครื่องประดับ ตกแต่งบ้านจากใบเสี้ยนไผ่ เช่น เส้นในกก เส้นใยฝ้าย เส้นใยไหม เส้นใยผักตบชวาและเส้นใยอื่น ๆ นำมาพัฒนาร่วมกันเพื่อให้ผลิตภัณฑ์ที่มีความสวยงาม มี เอกลักษณ์เฉพาะถิ่น และสามารถนำไปใช้เป็น ผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ เครื่องประดับสตรี กระเป๋าเสื้อผ้า ของตกแต่งบ้าน เป็นต้น เพื่อเป็นการนำเสนอแนวทางการพัฒนาในแง่ของการต่อยอด ภูมิปัญญา ท้องถิ่น และเป็นการส่งเสริมรายได้ให้กับผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชน ซึ่งเป็นแนวทางประการ หนึ่งที่จะ สร้างความเจริญแก่ชุมชน ให้สามารถยกระดับฐานะความเป็นอยู่ของคนในชุมชนให้ดีขึ้น มีความกินดี อยู่ดี โดยการผลิตหรือจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่น ให้กลายเป็นสินค้าที่มีคุณภาพ มีจุดเด่นเป็น เอกลักษณ์ของตนเองที่สอดคล้องกับวัฒนธรรมในแต่ละท้องถิ่น โดยมีหลักการ พื้นฐาน จากภูมิปัญญา

ท้องถิ่นสู่สากล (Local Yet Global) การพึ่งตนเองและคิดอย่างสร้างสรรค์ (Self Reliance-Creativity) และการสร้างทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource Development) (Internet) โดยผลิตภัณฑ์ไม่ได้หมายถึงตัวสินค้าเพียงอย่างเดียว แต่เป็นกระบวนการทางความคิด รวมถึงการสร้างสรรค์คิดค้น การรักษาภูมิปัญญา ประเพณี การต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อให้กลายเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ มีจุดเด่น จุดขายที่รู้จักกันแพร่หลายไปทั่วประเทศและทั่วโลก ดังนั้น เพื่อเป็นการสืบทอดและรักษาศิลปะงานหัตถกรรมไว้ให้ชนรุ่นหลังได้ รู้จักในรูปแบบของผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ เครื่องประดับสตรี กระเป๋าถือ กระเป๋าสะพาย และเครื่องประดับตกแต่งบ้าน ให้ได้มาตรฐาน จนสามารถนำไปพัฒนาสู่เชิงพาณิชย์ สำหรับแข่งขันในท้องตลาดได้ในอนาคต

วัตถุประสงค์งานวิจัย

1. เพื่อศึกษา ผลิตภัณฑ์รูปแบบเดิมของผู้ผลิตผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจากเส้นใยพืช กก ไหม ฝ้ายและผักตบชวา
2. เพื่อศึกษากระบวนการพัฒนาแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเส้นใยพืช กก ไหม ผักตบชวา ฝ้าย ให้มีความสวยงามเหมาะสมกับความต้องการของตลาดโดยความร่วมมือของประชาชนในชุมชนตำบลคู้กระถิ่น อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรีและชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก
3. เพื่อแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเส้นใยพืช กก ไหม ผักตบชวา ฝ้าย ให้มีความสวยงามเหมาะสมกับความต้องการของตลาดโดยความร่วมมือของประชาชนในชุมชนตำบลคู้กระถิ่น อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรีและชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก

ขอบเขตการวิจัย

ศึกษาประชาชนในกลุ่มผลิตภัณฑ์จากเส้นใยพืช ประชาชนตำบลลำบัวลอย อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายก

7.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

7.1.1 ความต้องการศึกษาผลิตภัณฑ์รูปแบบเดิมของผู้ผลิตผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจากพืชในท้องถิ่น เส้นใยกก ไหม ฝ้าย เพื่อใช้เป็นแนวทางพัฒนาอาชีพเสริมรายได้เพิ่มขึ้นของประชาชนชุมชนสร้างผลิตภัณฑ์จากเส้นใยพืช อำเภอเมือง จังหวัดนครนายกและเฉพาะกลุ่มที่สร้างผลิตภัณฑ์จากเส้นใยพืช จากตำบลคู้กระถิ่น อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี ซึ่งเป็นประเพณีธุรกิจในครัวเรือนยังมีเงินทุนไม่มากนัก ที่ต้องการได้รับองค์ความรู้ในการประกอบอาชีพเสริมรายได้ การตลาด การวางแผนในการประกอบอาชีพเสริม ความต้องการ การสนับสนุนส่งเสริมจากภาครัฐและภาคเอกชน

7.1.2 ศึกษาวิธีการ กระบวนการพัฒนาแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเส้นใยพืช ให้มีความสวยงามเหมาะสมกับความต้องการของตลาดโดยความร่วมมือของประชาชนในกลุ่มผลิตภัณฑ์ เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต สำหรับประชาชนในชุมชนทั้งสองจังหวัด

7.2 ขอบเขตด้านพื้นที่ ศึกษาเฉพาะประชาชนในชุมชนตำบล จังหวัดนครนายกและเฉพาะกลุ่มที่สร้างผลิตภัณฑ์จากเส้นใยพืช จากตำบลคู้กระถิ่น อำเภอมะนัง จังหวัดราชบุรี

7.3 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ขอบเขตของประชากรในการศึกษาครั้งนี้เป็นประชาชนในชุมชนสร้างผลิตภัณฑ์ อำเภอมะนัง จังหวัดนครนายกและที่ตำบลคู้กระถิ่น อำเภอมะนัง จังหวัดราชบุรี ที่ประกอบอาชีพการสร้างผลิตภัณฑ์ที่มีในท้องถิ่น จากกจำนวนประชากรเฉพาะกลุ่มที่สร้างอาชีพ จำนวน 234 คน (ข้อมูลจากผู้ใหญ่บ้าน, 2567) กลุ่มตัวอย่างจากตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกนและยามานะ จำนวน 146 คน ศึกษาเฉพาะกลุ่มประชาชนที่ประกอบอาชีพในการทำผลิตภัณฑ์ ๆ ในชุมชน

นิยามศัพท์เฉพาะ

เอกลักษณ์ หมายถึง สิ่งที่มีความเฉพาะชุมชน จังหวัดนครนายก ชุมชน จังหวัดราชบุรี เป็นเอกลักษณ์ในแต่ละท้องถิ่นจนเกิดเป็นความทรงจำ ที่ประทับใจของประชาชนทั่วไป สามารถสร้างมูลค่าทางจิตใจและทางเศรษฐกิจได้

ผลิตภัณฑ์ชุมชน หมายถึง สินค้าหรือบริการที่ใช้วัตถุดิบหรือทรัพยากรที่สามารถหาได้ในพื้นที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดสำหรับประชาชนชุมชนตำบลลำบัวลอย อำเภอบางพลี จังหวัดนครนายก เป็นผลิตภัณฑ์ที่แสดงถึงวิถีชีวิตภูมิปัญญาท้องถิ่นอันเป็นเอกลักษณ์ซึ่งผลิตโดยกลุ่มชุมชน

ผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่แสดงถึงวิถีชีวิตภูมิปัญญาท้องถิ่นอันเป็นเอกลักษณ์ ชุมชน จังหวัดนครนายก และชุมชนในจังหวัดราชบุรี ซึ่งผลิตโดยผู้ประกอบการรายเดียวหรือผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ภูมิปัญญาการสาน การถัก การทอผ้า หมายถึง ประสบการณ์ ความรู้ในการทอผ้าแบบดั้งเดิมที่สั่งสมสืบทอด ต่อกันมาโดยผ่านกระบวนการคิด การแก้ปัญหา เพื่อพัฒนาการสาน การถัก และการทอผ้าควบคู่กับรักษาวัฒนธรรมดั้งเดิม

องค์ความรู้ หมายถึง ภูมิปัญญาความรู้ดั้งเดิมในการทอผ้า ที่ได้รับการถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่นในเรื่องการใช้วัสดุ อุปกรณ์ เทคนิคขั้นตอน กรรมวิธีการทอผ้า การออกแบบสีสันทันและลวดลาย รวมถึงกระบวนการถ่ายทอดความรู้ในการทอผ้าพื้นเมือง ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะของท้องถิ่น

การถ่ายทอดความรู้ หมายถึง วิธีการถ่ายทอดประสบการณ์ ความรู้ ภูมิปัญญาต่าง ๆ จากบุคคลหนึ่งสู่อีกบุคคลหนึ่ง โดยการสอน บอกเล่า หรือทำให้ดู เพื่อสามารถสร้างเป็นอาชีพเสริมและสร้างรายได้ให้กับชุมชนได้

การพัฒนาผลิตภัณฑ์ของชุมชน หมายถึง การปรับปรุงและพัฒนาผลิตภัณฑ์ของชุมชนตำบล จังหวัดนครนายกและชุมชนในจังหวัดราชบุรี ภายใต้ฐานภูมิปัญญาและวิถีชีวิตของชุมชน ได้แก่ ด้าน

รูปแบบ ด้านบรรจุภัณฑ์ ด้านคุณภาพผลิตภัณฑ์ ด้านภูมิปัญญา เพื่อการเพิ่มมูลค่าและการสร้าง
ผลิตภัณฑ์ใหม่ เข้าสู่ตลาด

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ด้านวิชาการ คาดว่าจะได้รับประโยชน์ในด้านการพัฒนาแนวคิดในการพัฒนาผลิตภัณฑ์
เน้นเฉพาะสำหรับสินค้าชุมชนตำบลลำบัวลอย อำเภอปากพลี จังหวัดนครนายกที่มีเอกลักษณ์/
อัตลักษณ์เฉพาะตัวของ ที่มีความแตกต่างสินค้าที่ผลิตทั่วไป

2. เพื่อทราบกระบวนการผลิตแบบดั้งเดิมในชุมชนตำบลลำบัวลอย อำเภอปากพลี จังหวัด
นครนายก สามารถนำมาต่อยอดให้ได้มาตรฐานและได้ผลิตภัณฑ์ที่ทันสมัยตรงกับความต้องการของ
ผู้ประกอบการและท้องตลาดมากยิ่งขึ้น

2. ด้านเศรษฐกิจสู่เชิงพาณิชย์ จะได้ประโยชน์อย่างเด่นชัด คือการพัฒนาสินค้าชุมชน
จังหวัดนครนายก อำเภอเมือง จังหวัดนครนายกและชุมชนตำบลคู้กระถิ่น อำเภอเมือง จังหวัด
ราชบุรี อย่างน้อย 1 ผลิตภัณฑ์ที่สามารถเพิ่มมูลค่าได้และพัฒนาจนถึงขั้นสามารถตอบสนองต่อตลาด
การค้าในประเทศได้

3. ด้านสังคมและชุมชน จังหวัดนครนายก อำเภอเมือง จังหวัดนครนายกและชุมชนตำบล
คู้กระถิ่น อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี เป็นการส่งเสริมให้ชุมชนเกิดความมั่นใจในการประกอบอาชีพ
ในท้องถิ่นและส่งเสริมให้ชุมชนเกิดความเข้มแข็งทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม

4. ได้แนวทางสร้างผลิตภัณฑ์จากเส้นใยพืชในท้องถิ่นชุมชนอำเภอเมือง จังหวัดนครนายก
ที่สอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจของท้องถาตนักท่องเที่ยว และบุคคลทั่วไป

5. ได้แนวทางกระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์รูปแบบใหม่ให้กับกลุ่มผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชนใน
อำเภอเมือง จังหวัดนครนายกและชุมชนตำบลคู้กระถิ่น อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี นำไปใช้เป็นแนว
ทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของตนเอง

6. ได้องค์ความรู้ร่วมกันระหว่างผู้ผลิต ประชาชนในชุมชน จังหวัดนครนายกอำเภอเมือง
จังหวัดนครนายกและชุมชนตำบลคู้กระถิ่น อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี และนักวิจัยในการแปรรูป
กรรมวิธี การผลิตผลิตภัณฑ์จากกก

7. เป็นแนวทางการสร้างมูลค่าสินค้าให้เพิ่มขึ้นสำหรับผลิตภัณฑ์ชุมชนอำเภอเมือง จังหวัด
นครนายกและชุมชนตำบลคู้กระถิ่น อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี

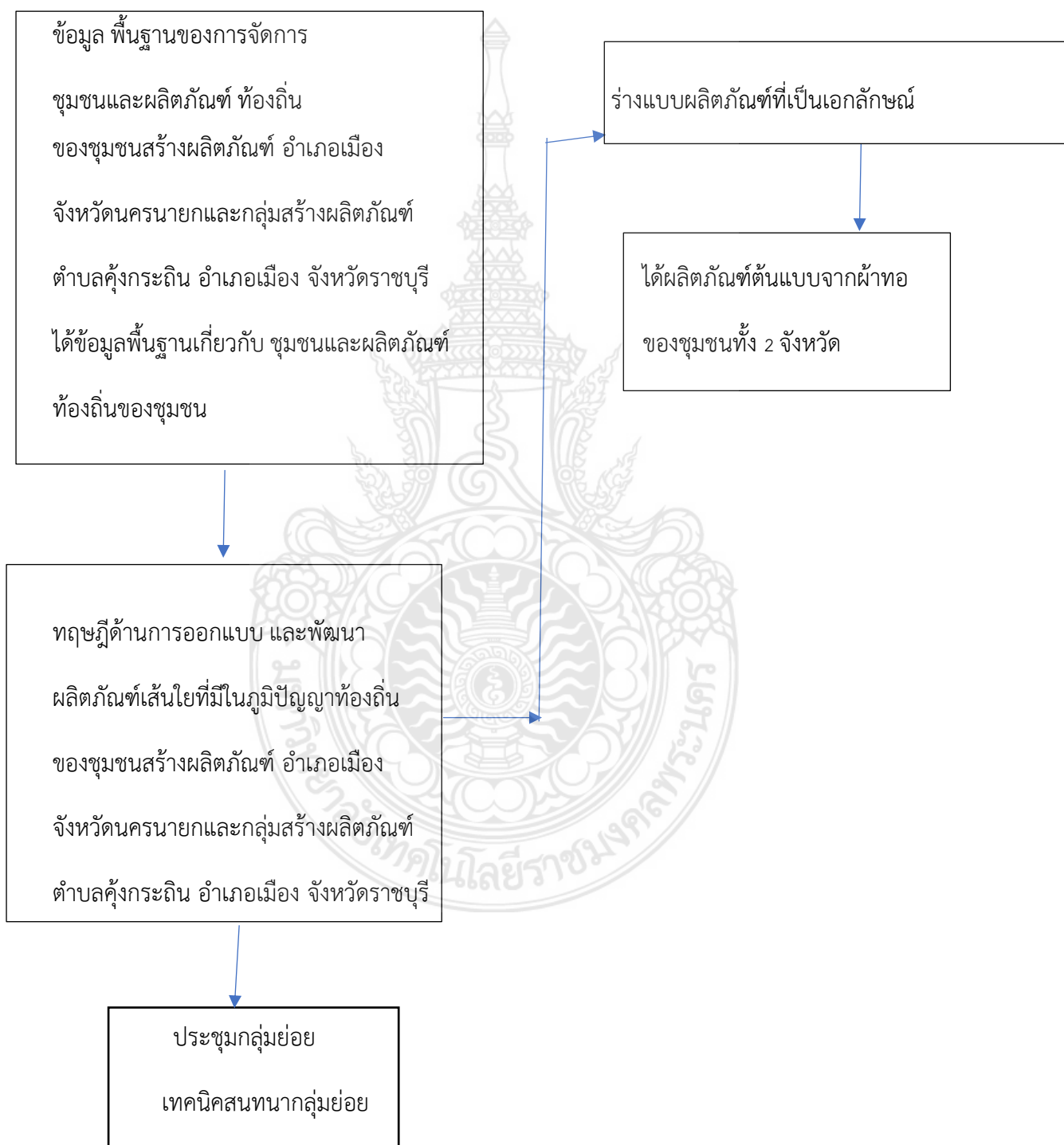
8. เป็นฐานข้อมูลสำหรับหน่วยงาน และองค์กรอื่นที่เกี่ยวข้อง

กรอบแนวคิดการทำวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดตามรูปแบบการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ดังนี้

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

ทฤษฎีในโครงการวิจัยการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจากเส้นใยพืช กก ไหม ฝ้าย และใบผักตบชวา เพื่อประยุกต์เป็นผลิตภัณฑ์จากเส้นใยพืช สำหรับวิสาหกิจชุมชนกลุ่ม มีแนวทางในการศึกษาโดยใช้ ทฤษฎีและกรอบแนวคิดที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ดังนี้ของ โครงการวิจัยดังนี้

1. เพื่อศึกษาผลิตภัณฑ์รูปแบบเดิมของผู้ผลิตผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจากเส้นใยพืช เดิม เช่น ใบผักตบชวา การศึกษาผลิตภัณฑ์รูปแบบเดิมของกลุ่มผู้ผลิต ผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจากเส้นใยพืช กก ไหม ฝ้าย และผักตบชวา เพื่อประยุกต์ใช้ในการพัฒนารูปแบบกับผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจากเส้นใยพืช กก ไหม ฝ้าย และผักตบชวา ผลิตภัณฑ์ที่ด้อยออกมาจากการออกแบบที่ดีในการออกแบบผลิตภัณฑ์ เสนอแนวคิด ให้ผลิตภัณฑ์มีความเหมาะสมตามหลักการออกแบบ โดยหลักการ ออกแบบผลิตภัณฑ์ที่ควรคำนึงดังนี้

1.1 หน้าที่ใช้สอยและ ความสะดวกสบายในการใช้ (Function and Ergonomics)

1.2 ความปลอดภัยและความแข็งแรง (Safety and Contraction)

1.3 ความสวยงาม (Aesthetics)

1.4 เพื่อออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากเส้นใยพืช ไหม กก ฝ้าย และผักตบชวา ให้มีความสวยงาม เหมาะสมกับความต้องการของตลาด การพัฒนาแนวความคิดให้เกิดรูปลักษณะใหม่

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัย เรื่อง การแปรรูปผลิตภัณฑ์เส้นใยกก ไหม ฝ้าย ผักตบชวาสู่เชิงพาณิชย์โดยความร่วมมือของประชาชนในชุมชนตำบลคู้กระถิ่น อ.เมือง จังหวัดราชบุรีและชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก มีวัตถุประสงค์งานวิจัย 1) เพื่อศึกษา ผลิตภัณฑ์รูปแบบเดิมของผู้ผลิตผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจากเส้นใยพืช กก ไหม ฝ้ายและผักตบชวา 2) เพื่อศึกษากระบวนการพัฒนาแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเส้นใยพืช กก ไหม ผักตบชวา ฝ้าย ให้มีความสวยงามเหมาะสมกับความต้องการของตลาดโดยความร่วมมือของประชาชนในชุมชนตำบลคู้กระถิ่น อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรีและชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก 3) เพื่อแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเส้นใยพืช กก ไหม ผักตบชวา ฝ้าย ให้มีความสวยงามเหมาะสมกับความต้องการของตลาดโดยความร่วมมือของประชาชนในชุมชนตำบลคู้กระถิ่น อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรีและชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก ในการศึกษาค้นคว้าผู้วิจัยได้ศึกษาและหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผลิตภัณฑ์สิ่งทอเส้นใยพืชที่มีในท้องถิ่น ศึกษาแนวความคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง จากสื่อต่าง ๆ ทั้งจากหนังสือ สิ่งพิมพ์ บทความ วารสาร งานวิจัย และจากเว็บไซต์ที่เป็นที่ยอมรับและเชื่อถือได้ สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องในประเด็นด้านการวิเคราะห์สมบัติทางกายภาพของเส้นใย พัฒนาเส้นด้ายในระบบอุตสาหกรรมการผลิต ด้านการออกแบบและสร้างต้นแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ ได้รวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย เรียงตามลำดับความสำคัญไว้ดังนี้

1. การพัฒนาผลิตภัณฑ์
2. การพัฒนาผลิตภัณฑ์สิ่งทอ
3. กระบวนการพัฒนาสิ่งทอ
4. อุตสาหกรรมทอผ้า
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5.1 งานวิจัยในประเทศ

การพัฒนาผลิตภัณฑ์

รัชณี เจริญ และคณะ (2552) การพัฒนาผลิตภัณฑ์ เป็นการพัฒนา ปรับปรุง หรือเปลี่ยนแปลงผลิตภัณฑ์ให้ตรงตามความต้องการของผู้บริโภค โดยรูปแบบในการพัฒนาอาจเป็นด้านบรรจุภัณฑ์ หรือตัวผลิตภัณฑ์อาหารก็ได้ งานพัฒนาผลิตภัณฑ์เป็นเครื่องมือที่มีความจำเป็น อาศัยทั้งระบบและกลยุทธ์ก่อให้เกิดผลิตภัณฑ์ในเชิงพาณิชย์ การสร้างแนวความคิดผลิตภัณฑ์เป็นขั้นตอนเริ่มต้นสำคัญที่มีผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ โดยอาศัยการเข้าถึงความต้องการหรือ

ความพึงพอใจของผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์อย่างแท้จริง การค้นหาความต้องการของผู้บริโภค จำเป็นต้องอาศัยเทคนิคต่างๆ การเลือกใช้เทคนิคใดนั้น ขึ้นกับการพิจารณาความเหมาะสม เช่น วัตถุประสงค์ในการสำรวจ งบประมาณ ระยะเวลา และความรู้ความเข้าใจในเทคนิคของผู้ดำเนินงาน

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2558) ได้กล่าวถึงการพัฒนาผลิตภัณฑ์ (Product Development) หมายถึง การทำให้ผลิตภัณฑ์ใหม่ให้มีลักษณะดีขึ้น ตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้ดียิ่งขึ้น หรือเป็นสิ่งใหม่ที่เกิดจากการใช้ความรู้และความคิดสร้างสรรค์ที่มีประโยชน์ต่อเศรษฐกิจและสังคม ผลิตภัณฑ์ใหม่ (New Product) ต้องมีลักษณะสำคัญ คือ 1) มีลักษณะริเริ่มหรือเป็นเอกลักษณ์ (Innovated Product) กล่าวคือเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีลักษณะแตกต่างจากผลิตภัณฑ์เดิมที่มีอยู่ โดยสามารถสนองความต้องการเดิม หรือความต้องการใหม่ของผู้ซื้อได้ 2) ผลิตภัณฑ์ใหม่ที่สามารถทดแทนผลิตภัณฑ์เดิม แต่มีลักษณะแตกต่างจากผลิตภัณฑ์เดิมอย่างเห็นได้ชัด หรือมีการปรับปรุงใหม่ (Modified Product) และ 3) ผลิตภัณฑ์เลียนแบบ (Me - too) เป็นผลิตภัณฑ์ที่ใหม่สำหรับองค์กร แต่เก่าสำหรับตลาดสินค้านั้น

โซ่อุปทาน (Supply Chain) หมายความว่าใช้ระบบของหน่วยงาน คน เทคโนโลยี กิจกรรม ข้อมูลข่าวสาร และทรัพยากร มาประยุกต์เข้าด้วยกัน เพื่อการเคลื่อนย้ายสินค้าหรือบริการจากผู้จัดหาไปยังลูกค้า กิจกรรมห่วงโซ่อุปทานจะแปรสภาพ ทรัพยากรธรรมชาติ วัตถุดิบ และวัสดุอื่นๆ ให้ กลายเป็นสินค้าสำเร็จ แล้วส่งไปจนถึงลูกค้าคนสุดท้าย

ซัพพลายเชน (Supply Chain) หรือห่วงโซ่อุปทาน ประกอบด้วยกระบวนการวางแผนการผลิตและกิจกรรมทางการตลาด โดยเฉพาะส่วนผสมการตลาด ซึ่งเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับ แนวคิดผลิตภัณฑ์ การออกแบบผลิตภัณฑ์ การจัดหาวัตถุดิบ กระบวนการผลิต การขนส่ง คลังสินค้า และการกระจายสินค้าเพื่อจัดจำหน่ายต่อไปยังผู้ค้าส่งและร้านค้าปลีก จนกระทั่งสินค้าไปถึงมือ ผู้บริโภคคนสุดท้าย กระบวนการดังกล่าวนี้ เรียกว่า “ห่วงโซ่ของการสร้างมูลค่า” (Value Chain) เชิงพาณิชย์ หมายถึง การค้าขาย หรือกับผู้ที่มีส่วนร่วมในการซื้อ หรือขายสินค้าหรือบริการ การเพิ่มมูลค่า การลดต้นทุน การได้ผลตอบแทน เชิงพาณิชย์ (Commercial use) แผนการผลิตและ กิจกรรมทางการตลาด โดยเฉพาะส่วนผสมการตลาด ซึ่งเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดผลิตภัณฑ์ การออกแบบผลิตภัณฑ์ การจัดหาวัตถุดิบ กระบวนการผลิต การขนส่ง คลังสินค้า และการกระจาย สินค้าเพื่อจัดจำหน่ายต่อไปยังผู้ค้าส่งและร้านค้าปลีก จนสินค้าไปถึงมือ ผู้บริโภคคนสุดท้าย

การวิเคราะห์องค์ประกอบร่วม (Conjoint Analysis): เป็นเทคนิคหนึ่งที่ใช้ในการพัฒนาแนวความคิดผลิตภัณฑ์ (Product Concept Development) เพื่อค้นหาว่าคุณลักษณะ (Attribute) สำคัญของผลิตภัณฑ์นั้นคืออะไร และที่ระดับ (level) เท่าใดจึงจะเหมาะสม ที่เป็นตัวกระตุ้นให้ผู้บริโภคเกิดความสนใจและต้องการซื้อผลิตภัณฑ์นั้นๆ ซึ่งสามารถนำไปใช้ได้ทั้งผลิตภัณฑ์ที่จับต้องได้ (Tangible Product) และบริการ (Service) นอกจากนี้ยังสามารถใช้เทคนิคนี้ในการคาดคะเนส่วนแบ่งตลาด (Market share) ได้อีกด้วย (Lassoued et al., 2007)

การพัฒนาผลิตภัณฑ์สิ่งทอ

วิทยา อินทร์สอน, สุขอังคณา แกล่งกันต์และปัทมาพร ท่อชู 2549. การพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมที่เพิ่มขึ้นในปัจจุบัน ส่งผลให้มีการใช้วัตถุดิบจากธรรมชาติมาแปรรูป รวมถึงเส้นใยธรรมชาติและสีธรรมชาติ มาทำเป็นเสื้อผ้าเครื่องประดับตกแต่ง และของใช้ต่าง ๆ ซึ่งจากหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย ทำให้มีศักยภาพสูงในการพัฒนาต่อยอดงานวิจัยเพื่อนำเส้นใยธรรมชาติและสีธรรมชาติมาใช้ประโยชน์ เพื่อลดการนำเข้าจากต่างประเทศ สร้างมูลค่าเพิ่มของผลิตภัณฑ์ และเพิ่มโอกาสในการแข่งขันของอุตสาหกรรมสิ่งทอและอุตสาหกรรมอื่นที่เกี่ยวข้อง

สิ่งทอ (Textile) หมายถึง เฉพาะผ้าทอเท่านั้น แต่ในปัจจุบันมีการขยายความหมายครอบคลุมถึง เส้นใย ด้าย ผืนผ้า หรือผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากเส้นใย เส้นด้าย หรือผืนผ้า

1. เส้นใย (Fiber) หมายถึง วัสดุหรือสารใด ๆ ทั้งที่เกิดจากธรรมชาติ และมนุษย์สร้างขึ้น ที่มีอัตราส่วนระหว่างความยาวต่อเส้นผ่านศูนย์กลางเท่ากับหรือมากกว่า 100 สามารถขึ้นรูปเป็นผ้าได้ และต้องเป็นองค์ประกอบที่เล็กที่สุดของผ้า ไม่สามารถแยกย่อยในเชิงกลได้อีก

2. ด้าย (Yarn) ประกอบด้วยเส้นใยหลาย ๆ เส้น รวมกัน อาจมีการขึ้นเกลียว (Twist) หรือไม่ก็ได้

3. ผ้า (Fabric) เป็นวัสดุที่มีลักษณะเป็นแผ่นแบน ซึ่งผลิตจากสารละลาย เส้นใย เส้นด้าย หรือวัสดุพื้นฐานเหล่านี้รวมกัน

4. การตกแต่งสำเร็จ (Finish) คือกระบวนการใส่สารเคมีแต่งเพื่อเพิ่มสมบัติให้แก่ผ้าดิบ

5. ผ้าดิบ (Grey Goods) คือผ้าที่ยังไม่ผ่านกระบวนการตกแต่งสำเร็จ

6. สิ่งทอ (Textile) หมายถึง เส้นใย เส้นด้าย ผ้า หรือผลิตภัณฑ์ที่ทำจากเส้นใย เส้นด้าย หรือจากผ้า

อุตสาหกรรมทอผ้า

เป็นอุตสาหกรรมขั้นกลาง ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากอุตสาหกรรม ได้แก่ ผ้าทอ และผ้าถัก ในส่วนของผ้าทอ แยกออกเป็น 2 ชนิดตามวัตถุดิบที่ใช้ คือ ผ้าทอจากฝ้าย และผ้าทอจากใยสังเคราะห์ ผ้าทอจากใยสังเคราะห์มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับผ้าทอฝ้าย และบางกรณียังมีคุณสมบัติดีกว่า เช่น มีความยืดหยุ่น ทนทานกว่า น้ำหนักเบากว่า และที่สำคัญคือ มีราคาถูกกว่าผ้าทอฝ้าย ดังนั้นจึงมีการทอผ้ามากกว่า ส่วนใหญ่ผ้าที่ผลิตได้จะเป็นผ้าทอที่เหลือจะจำหน่ายในรูปของผ้าผืน อุตสาหกรรมทอผ้า ถัก ผ้า ฟอก ย้อม พิมพ์ และตกแต่งสำเร็จ จึงเป็นอุตสาหกรรมผลิตผ้าผืนเพื่อป้อนตลาด

การพัฒนาผลิตภัณฑ์สิ่งทอ หมายถึง ผืนผ้าเส้นใยต้นจากเทคโนโลยีสิ่งทอซึ่งเป็นสิ่งที่สำคัญ และ ผู้คนกำลังเป็นที่นิยมอยู่เป็นจำนวนมาก เพราะในปัจจุบันผู้คนให้ความสำคัญกับชุดเสื้อที่สวมใส่ที่มีคุณภาพ และมีความสามารถหลายอย่าง เช่น ความสะดวกสบาย มีผลต่อสุขภาพ ความปลอดภัย และอื่น ๆ ซึ่งเทคโนโลยีสิ่งทอมีความสำคัญกับอุตสาหกรรมด้านอื่น ๆ อีกมาก และมีความสำคัญใน

สภาพแวดล้อมทางธุรกิจระดับโลก ในด้านการออกแบบ การพัฒนา และการผลิตผลิตภัณฑ์ในการใช้งานที่หลากหลาย การผลิตเส้นด้ายในระบบอุตสาหกรรม หมายถึง ด้ายประกอบด้วยเส้นใยหลายๆเส้นรวมกัน โดยมีการขึ้นเกลียวหรือไม่ก็ได้กระบวนการผลิตด้ายแบ่งเป็นด้ายจากเส้นใยสั้น และด้ายจากเส้นใย ยาว ด้ายจากเส้นใยสั้น (Spun yarn) ประกอบด้วยเส้นใยสั้นที่ขึ้นเกลียว (Twist) เพื่อให้อึดติด กัน เป็นเส้นด้ายผิวจะไม่เรียบเนื่องจากมีปลายของเส้นใยโผล่ออกมาการผลิตด้ายจากเส้นใยสั้น (Spun yarn) มีกระบวนการผลิตดังนี้ ด้ายจากเส้นใยยาว ประกอบด้วยเส้นใยยาว ที่รวมกันเป็นกลุ่มโดย อาจจะมีการขึ้นเกลียวเพียงเล็กน้อย ผิว มีลักษณะเรียบ เส้นใยอาจมีลักษณะเป็นเส้นตรง เรียงกัน หรือมีลักษณะฟูเนื่องจากการทำหยักบนเส้นใยยาว

ลายบนผืนผ้า หมายถึง การออกแบบลวดลายที่มี Concept หรือมีความสอดคล้องกับงานที่จะสื่อสารข้อมูลโดยการมองเห็นโดยสายตา มีการผสมผสานศิลปะและเทคโนโลยีเครื่องมือคอมพิวเตอร์กราฟิก และสามารถสร้างลายแพทเทิร์นผ้าขนาดใหญ่ได้

โดยสรุปว่า ลักษณะที่สำคัญของผลิตภัณฑ์จะถูกนำมาสร้างคุณลักษณะร่วมกัน (combination) หรือแนวความคิดผลิตภัณฑ์จะสามารถระบุได้ถึงระดับของลักษณะหรือตัวแปรซึ่งผลการประเมินจะทำให้ทราบถึงลักษณะและทิศทางหรือระดับของลักษณะที่มีผลของต่อความชอบของผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์ โดยข้อมูลของแนวความคิดผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการวิเคราะห์องค์ประกอบร่วมยังสามารถบอกได้ถึงต้นทุน และการประมาณ การส่วนแบ่งทางการตลาดสำหรับผู้ประกอบการ

กระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2558) ได้กล่าวถึง กระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์มี 8 ขั้นตอน สามารถสรุปรายละเอียดดังนี้

ขั้นที่ 1 การสร้างแนวคิดเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ใหม่ (Idea Generation) เป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาผลิตภัณฑ์เป็นการค้นหาความคิดเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ใหม่ซึ่งเป็นความคิดที่มองเห็นอยู่ทางที่จะขยายผลิตภัณฑ์นั้น ในขั้นนี้จึงเข้าไปเกี่ยวข้องกับการค้นหาแหล่งความคิดและวิธีการในการค้นหา

ขั้นที่ 2 การกลั่นกรองและการประเมินความคิด (Screening and Evaluation of Idea) เป็นการพิจารณากลั่นกรองความคิดเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ใหม่ที่สร้างขึ้นจากขั้นหนึ่งว่า ความคิดใดที่จะนำมาวิเคราะห์และพัฒนาผลิตภัณฑ์ในขั้นต่อไป

ขั้นที่ 3 การพัฒนาแนวความคิดและการทดสอบแนวความคิด (Concept Development and Testing) เป็นงานที่จะต้องกระทำหลังจากผ่านกระบวนการกลั่นกรองความคิดจากขั้นที่ 2 แล้ว ในขั้นที่ 3 นี้เป็นการพัฒนาแนวความคิดเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ ที่ผู้ผลิตได้สร้างขึ้นและการสร้างความคิดที่มีต่อผลิตภัณฑ์ให้เกิดกับผู้บริโภค รวมทั้งภาพลักษณ์เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ที่ผู้บริโภคมองผลิตภัณฑ์ ผู้บริโภคมองผลิตภัณฑ์จริงๆ ส่วนการทดสอบความคิด (Concept Testing) หมายถึง การนำความคิด

ขั้นที่ 4 การพัฒนากลยุทธ์การตลาด (Marketing Strategy Development) เป็นการพัฒนาเครื่องมือการตลาดเพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดเป้าหมาย ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ

(1) ขนาดโครงสร้างของตลาด (2) พฤติกรรมของตลาดเป้าหมาย (Target Market's Size, Structure and Behavior) (3) การพัฒนากลยุทธ์ทางการตลาด

ขั้นที่ 5 การวิเคราะห์ทางธุรกิจ (Business Analysis) เป็นการพิจารณาว่าความคิดเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ใหม่ที่คัดเลือกไว้จะมีความเป็นไปได้เพียงใดในทางธุรกิจ งานในขั้นนี้ประกอบด้วย

(1) กำหนดลักษณะผลิตภัณฑ์ (2) คำนวณความต้องการซื้อของตลาด (3) คำนวณต้นทุนและกำไร (4) กำหนดภาระความรับผิดชอบเพื่อศึกษาความเป็นไปได้สำหรับผลิตภัณฑ์

ขั้นที่ 6 การพัฒนาผลิตภัณฑ์ (Product Development) เป็นการเปลี่ยนความคิดที่ผ่านการวิเคราะห์แล้วเป็นผลิตภัณฑ์ที่เป็นรูปเป็นร่าง (Physical Product) ขึ้นมาประกอบด้วย การพัฒนาต้นแบบผลิตภัณฑ์ (Product Prototype) และการพัฒนาหน้าที่การทำงานของผลิตภัณฑ์

ขั้นที่ 7 การทดสอบตลาด (Market Testing) เป็นการนำผลิตภัณฑ์ที่พัฒนาแล้วไปทดสอบการยอมรับของลูกค้าเป้าหมายในอาณาเขตที่กำหนด โดยมีการใช้โปรแกรมการตลาดที่กำหนดให้ในขั้นนี้จะทำให้ทราบข้อบกพร่องที่จะต้องแก้ไขปรับปรุงต่าง ๆ

ขั้นที่ 8 การดำเนินธุรกิจ (Commercialization) เป็นการนำผลิตภัณฑ์ใหม่ออกสู่ตลาดจริงตามแผนการตลาดที่กำหนดไว้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ณรงค์ฤทธิ์ มะสุใส และคณะ 2561 การออกแบบลายผ้าทอมือ สำหรับสร้างสรรค์แฟชั่นร่วมสมัยจากภูมิปัญญา กลุ่มวิสาหกิจชุมชนตำบลกุดหว้า ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อออกแบบลายผ้าทอมือ ประเมินคุณภาพลายผ้าทอมือสำหรับ สร้างสรรค์แฟชั่นร่วมสมัย และประเมินระดับความพึงพอใจของผู้บริโภคหรือลูกค้า นักท่องเที่ยวที่มีต่อ รูปแบบแฟชั่นร่วมสมัยจากลายผ้าทอมือร่วมสมัยจากภูมิปัญญา กลุ่มวิสาหกิจชุมชนตำบลกุดหว้า กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ผู้ประกอบการด้านการออกแบบแฟชั่นและ ลายผ้ากลุ่มวิสาหกิจชุมชนตำบลกุดหว้า จำนวน 50 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ผู้บริโภคหรือ ลูกค้า นักท่องเที่ยว จำนวน 357 คน โดยวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ จากการเปิดตารางแสดง Krejcie and Morgan เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ การสังเกตการณ์ การสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำเสนอข้อมูลเชิง พรรณนา ผลการวิจัยพบว่า ลวดลายผ้าที่เป็นของดั้งเดิมของชุมชนตำบลกุดหว้า ได้แก่ ลายดอกหว่าน ลายสัปะรด ลายตาม่อง ลายงูลอย ซึ่งขนบธรรมเนียมประเพณี ภูมิปัญญาและเอกลักษณ์ของชุมชนตำบลกุดหว้า คือ บั้งไฟพะไล มาลัยไม้ไผ่ และจากการวิเคราะห์ลวดลายผ้าดั้งเดิม ขนบธรรมเนียมประเพณี ภูมิ ปัญญาและเอกลักษณ์ของชุมชนตำบลกุดหว้า แล้วได้ข้อสรุปการออกแบบลายผ้าทอมือ จำนวน 9 รูปแบบ

ผู้เชี่ยวชาญ มีความคิดเห็นด้วยกับคุณภาพของลายทอผ้าทอมือที่ออกแบบด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ โดยรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับดี สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนกุดหว้ามีความคิดเห็นด้วยกับการเลือกลายผ้าทอ มือ สำหรับนำไปผลิตงานต้นแบบสินค้าแฟชั่นร่วมสมัย ได้รูปแบบที่ 9 ผู้บริโภค หรือลูกค้า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจต่อรูปแบบแฟชั่นร่วมสมัยจากลายผ้าทอมือร่วมสมัยจากภูมิปัญญาของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนตำบลกุดหว้า โดยรวมอยู่ในระดับมาก

วิวัฒน์ วงศ์อรุณ (2560) การแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหารและเครื่องดื่มจากว่านหางจระเข้ของกลุ่มแม่บ้านป่าเสลา เขานกระเจิบ ตำบลทับใต้ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการใช้ประโยชน์และความต้องการแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหารและเครื่องดื่มจากว่าน หางจระเข้ 2) ประเมินคุณภาพอาหารทางประสาทสัมผัสของผลิตภัณฑ์อาหารและเครื่องดื่มแปรรูปจากว่านหางจระเข้ กลุ่มตัวอย่างคือ กลุ่มแม่บ้านป่าเสลา เขานกระเจิบ จำนวน 10 คน ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง รวบรวมข้อมูลจากการประชุมระดมความคิดเห็น การประชุมกลุ่มย่อย การสัมภาษณ์ การทดลองแปรรูปผลิตภัณฑ์และใช้แบบทดสอบความชอบ 9 Point Hedonic Scale เป็นเครื่องมือ ในการประเมินคุณภาพอาหารทางประสาทสัมผัส โดยมีตัวแทนชุมชน ผู้รู้ ผู้เชี่ยวชาญด้านอาหาร จำนวน 20 คน เป็นผู้ประเมิน วิเคราะห์ ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา และใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มแม่บ้านบ้านป่าเสลา เขานกระเจิบมีการใช้ประโยชน์ด้านอาหารและเครื่องดื่มจากว่านหางจระเข้ โดยนำไปทำ น้ำว่านหางจระเข้ในน้ำใบเตยและน้ำอัญชันเท่านั้น แต่มีความต้องการนำว่านหางจระเข้ไปทำผลิตภัณฑ์อาหารและเครื่องดื่มอื่นๆ ได้แก่ น้ำว่านหางจระเข้ลอยแก้ว แยม ชา ไอศกรีม วุ้น และท็อฟฟี่ว่านหางจระเข้ เนื่องจากเป็นผลิตภัณฑ์ที่สามารถทำ ได้ง่าย ใช้วัตถุดิบ ในท้องถิ่น รวมทั้งวัสดุอุปกรณ์ไม่ยุ่งยาก และมีต้นทุนต่ำ ผลการทดลองผลิตภัณฑ์ที่ได้แปรรูปจากว่านหางจระเข้ จำนวน 20 รายการ เมื่อนำ ไปประเมินคุณภาพอาหารทางประสาทสัมผัสพบว่า ผลิตภัณฑ์แยม ว่านหางจระเข้-สับปะรด มีคะแนนความชอบรวมมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ไอศกรีมกะทิว่านหางจระเข้ และท็อฟฟี่ว่านหางจระเข้ วุ้นกะทิว่านหางจระเข้ และไอศกรีมวนิลา ว่านหางจระเข้ ส่วนผลิตภัณฑ์ที่มีคะแนนความชอบรวมน้อยที่สุด คือ ว่านหางจระเข้ลอยแก้วอัญชัน-มะนาว และซอร์เบต ว่านหางจระเข้-โหระพา

ผลิตภัณฑ์ หลายอย่างในปัจจุบันยังคงประสบปัญหาในแบบของผลิตภัณฑ์ เนื่องจากขาดประสบการณ์ในการออกแบบผลิตภัณฑ์และความคิดสร้างสรรค์มาพัฒนา ด้านการส่งเสริมการตลาด ซึ่งผู้ประกอบการในชุมชนต่าง ๆ ควรให้ความสำคัญ เพราะการส่งเสริม การตลาด ในรูปแบบของผลิตภัณฑ์เพื่อสร้างเอกลักษณ์ให้กับตัวผลิตภัณฑ์เป็นที่สนใจ เป็นหนึ่งใน ปัจจัยสำคัญใน การทำธุรกิจ เพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายขององค์กรอย่างแท้จริง สร้างความน่าสนใจในตัว สินค้าและ สามารถสร้างผลสำเร็จได้ในอนาคตเพื่อก้าวไปสู่ตลาด ผลิตภัณฑ์นับเป็นส่วนสำคัญในการสร้างความ แตกต่างของสินค้าด้วยรูปแบบผลิตภัณฑ์ที่หลากหลายเป็นกลยุทธ์ตลาดอย่างหนึ่งที่จะช่วยสร้าง มูลค่าเพิ่ม

และจงใจให้ผู้บริโภคซื้อสินค้าได้จากการศึกษาจะพบว่าขณะนี้ผลิตภัณฑ์มีมากมายซึ่งเป็นผล มาจากการพัฒนาเทคโนโลยีที่ช่วยสร้างมูลค่าเพิ่มและความปลอดภัยในตัวของผู้ผลิต

ณรงค์ฤทธิ์ มะสุใส และคณะ (2561) ได้ศึกษาการสร้างความหมายของลวดลายผ้าและเอกลักษณ์ ของผ้าทอพื้นบ้าน จังหวัดมหาสารคาม มีวัตถุประสงค์เพื่อทำความเข้าใจ ความสัมพันธ์ ของผู้ทอผ้าพื้น เมือง กับการสร้างความหมายในเชิง “สัญลักษณ์” กับ การสร้าง“เอกลักษณ์” ของสินค้า หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ของจังหวัดมหาสารคาม โดยศึกษาผ้าไหมมัดหมี่ลายสร้อยดอกหมาก ของ กลุ่มทอผ้าบ้านกุตุรง อำเภอกุตุรง จังหวัดมหาสารคาม ซึ่งทางจังหวัดได้ประกาศให้เป็นผ้าลาย เอกลักษณ์ ผลการศึกษาพบว่า สัญลักษณ์ของ ลวดลายผ้าทอพื้นเมือง จังหวัดมหาสารคามในความหมาย ดั้งเดิมนั้นลวดลายผ้ามีความหมายเป็นสุนทรีย์ ความงาม และมีคุณค่าในกระบวนการสร้างสรรค์ที่ เกิดจากการสังเกตบวกกับจินตนาการของช่างทอผ้า ลวดลายผ้าเกิดขึ้นจากระบบความคิดของมนุษย์ ที่มีระเบียบแบบแผน ซึ่งถูกผูกโยงเข้ากับกฎเกณฑ์ในการจัด ระเบียบทางสังคมแบบดั้งเดิมที่มีการ แบ่งแยกหน้าที่ของผู้คนอย่างชัดเจน กระบวนการใช้ผ้าทอมีความสัมพันธ์กับชีวิตของคนในสังคมซึ่งมี ส่วนเกี่ยวข้องกับประเพณีและวัฒนธรรม ผู้ทอจึงสร้างสรรค์ ลวดลายตามสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัว เช่น ลวดลายจากสัตว์ จากดอกไม้หรือพันธุ์พืช จากคติความเชื่อทางศาสนา เป็นต้นเพื่อสื่อสัญลักษณ์ของ ความหมายผ่านลวดลายที่คิดประดิษฐ์ขึ้นและลวดลายที่ถูกทอจะเก็บไว้ เป็นมรดกซึ่งได้รับการ ถ่ายทอดสืบต่อกันมาเป็นสายสัมพันธ์ในครอบครัวและสังคมจากรุ่นสู่รุ่น

เผ่าวิทยุโยธ ธิพะเนาว์ และจักรภาพ ไหมแสน (2555) ได้พัฒนาออกแบบลายทอผ้าด้วย โปรแกรม ออกแบบลวดลายทอผ้าและฐานข้อมูลลายทอผ้าพื้นถิ่นภาคเหนือ สหรั่ววิสาหกิจชุมชน ผล การศึกษาพบว่า โปรแกรมที่พัฒนาขึ้นสามารถออกแบบลวดลายผ้าและไปประยุกต์กับการทอผ้าได้ อย่างมีประสิทธิภาพ

การสร้างแนวคิดผลิตภัณฑ์จากเทคนิคทั้ง 3 ทำให้ผู้วิจัยสามารถเข้าถึงระดับความต้องการ ของผู้บริโภคที่แตกต่างกัน โดยเทคนิคคาโนโมเดลสามารถสร้างแนวคิดผลิตภัณฑ์จากลักษณะของ ผลิตภัณฑ์ทั้งในด้านที่เป็นตัวแปรขับเคลื่อนและลักษณะที่จำเป็นต้องมีของผลิตภัณฑ์ ซึ่งแนวความคิด ผลิตภัณฑ์ที่ได้จะสอดคล้องกับเทคนิคแฟลชโพรไฟล์ที่แนวความคิดผลิตภัณฑ์สามารถระบุได้เพียง ชนิดของลักษณะของตัวแปรเท่านั้น สำหรับแนวคิดที่ได้จากการใช้เทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบ ร่วมกัน ลักษณะที่สำคัญของผลิตภัณฑ์จะถูกนำมาสร้างคุณลักษณะร่วมกัน (combination) หรือ แนวความคิดผลิตภัณฑ์จะสามารถระบุได้ถึงระดับของลักษณะหรือตัวแปรซึ่งผลการประเมินจะทำให้ ทราบถึงลักษณะและทิศทางหรือระดับของลักษณะที่มีผลของต่อความชอบของผู้บริโภคที่มีต่อ ผลิตภัณฑ์ โดยข้อมูลของแนวความคิดผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการวิเคราะห์องค์ประกอบร่วมยังสามารถ บอกได้ถึงต้นทุนและการประมาณการส่วนแบ่งทางการตลาดสำหรับผู้ประกอบการอีกด้วย

อัจฉิมา ศุภจริยาวัตร และ สิทธิ จิตติขานนท์ 2562 รูปแบบการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนใน
จังหวัดสระแก้วเพื่อการส่งออก ได้สรุปความหมายของคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ไว้ดังนี้

ภูมิปัญญาการทอผ้า หมายถึง ประสบการณ์ ความรู้ในการทอผ้าแบบดั้งเดิมที่สั่งสม
สืบทอดต่อกันมาโดยผ่านกระบวนการคิด การแก้ปัญหา เพื่อพัฒนาการทอผ้าควบคู่กับรักษา
วัฒนธรรมดั้งเดิม

องค์ความรู้ หมายถึง ภูมิปัญญาความรู้ดั้งเดิมในการทอผ้า ที่ได้รับการถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่น
ในเรื่องการใช้วัสดุ อุปกรณ์ เทคนิคขั้นตอน กรรมวิธีการทอผ้า การออกแบบสีสันทและลวดลาย รวมถึง
กระบวนการถ่ายทอดความรู้ในการทอผ้าพื้นเมือง ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะของท้องถิ่น

ได้สรุปวิเคราะห์ปัญหาด้านต่าง ๆ ไว้ดังนี้

1. ด้านเสื้อผ้าและเครื่องแต่งกาย 1.1 ปัญหาด้านการผลิต ขาดวัตถุดิบ ขาดเครื่องมือการ
ผลิตที่ทันสมัย และไม่มีทักษะในการผลิต (อัจฉิรา ภาณุรัตน์ และคณะ, 2546 ; ชีโนรส ละอองวรรณ,
2549) 1.2 ปัญหาด้านการตลาด คือ ขาดการพัฒนาผลิตภัณฑ์ขาดการพัฒนาด้านบรรจุภัณฑ์ขาดการ
พัฒนาแปรรูปผลิตภัณฑ์ขาดเอกลักษณ์ของสินค้าและมีช่องทางการจัดจำหน่ายจำกัด (จาริตา
หินเฑาะว์ และคณะ, 2553; อัจฉิรา ภาณุรัตน์และคณะ, 2546 ; ชีโนรส ละอองวรรณ, 2549;
ภัทรภรณ์ ท้าวโยธา, 2555) 1.3 ปัญหาด้านการเงินและบัญชีโดยระบบการลงบัญชียังไม่ครบถ้วนไม่
คำนึงถึงต้นทุนที่เป็นนามธรรม (จาริตา หินเฑาะว์และคณะ, 2553; ชีโนรส ละอองวรรณ, 2549)

2. ด้านการแปรรูปผลิตภัณฑ์สมุนไพร

2.1 ปัญหาด้านการผลิต คุณภาพวัตถุดิบไม่คงที่ (สุวรรณา สุวรรณบัตร, 2547) เครื่องมือ
เครื่องจักรมีราคาแพง (ทะนงศักดิ์ วันชัย และกุหรั่ง สุปินราช, 2551) 2.2 ปัญหาด้านการตลาด
การโฆษณาผ่านสื่อต่างๆ มีต้นทุนสูง (สุวรรณา สุวรรณบัตร, 2547) คุณภาพสินค้าต่ำ ขาดความรู้
ด้านการตลาด ช่องทางการจัดจำหน่ายมีจำกัด (ชวพงษ์ นัยสุข, 2549) 2.3 ปัญหาขาดการสนับสนุน
จากภาครัฐ (สุวรรณา สุวรรณบัตร, 2547)

3. ด้านเครื่องประดับตกแต่งและของที่ระลึก

3.1 ปัญหาด้านการผลิต วัตถุดิบมีราคาแพง ไม่มีทักษะในการผลิต ขาด เทคโนโลยีในการ
ผลิต (อัจฉิรา ภาณุรัตน์และคณะ, 2546)

3.2 ปัญหาด้านการตลาด ขาดการพัฒนาผลิตภัณฑ์ไม่มีตราสินค้า บรรจุภัณฑ์ ไม่ได้
มาตรฐาน (อัจฉิรา ภาณุรัตน์และคณะ, 2546 ; กมลพรรณ บุญสุทธิ, 2548) ขาดการประชาสัมพันธ์ที่
ดีไม่มีตลาดที่แน่นอนทั้งในและต่างประเทศ (อัจฉิรา ภาณุรัตน์และคณะ, 2546)

ศิลปะประดิษฐ์

ปัญหาด้านการผลิต ไม่สามารถผลิตได้ทันเมื่อมีการสั่งซื้อจำนวนมาก (ปาริชาติ เบ็ญฤทธิ์,
2551) ต้นทุนการผลิตสูง ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ในการผลิตที่ทันสมัย (วาทีณี ภาวสุทธิกุล, 2549)

ปัญหาด้านการตลาด สินค้าไม่มีตราสินค้าและขาดบรรจุภัณฑ์ที่ดีขาดการออกแบบผลิตภัณฑ์ใหม่ ไม่มีช่องทางการจัดจำหน่ายผ่านทาง e-commerce (ปาริชาติ เบ็ญฤทธิ์, 2551) การลอกเลียนแบบผลิตภัณฑ์ (วาทีณี ภาวสุทธิกุล, 2549)

การถ่ายทอดความรู้ หมายถึง วิธีการถ่ายทอดประสบการณ์ ความรู้ ภูมิปัญญาต่างๆจากบุคคลหนึ่งสู่อีกบุคคลหนึ่ง โดยการสอน บอกเล่า หรือทำให้ดู

การพัฒนาผลิตภัณฑ์ของชุมชน หมายถึง การปรับปรุงและพัฒนาผลิตภัณฑ์ของชุมชน ภายใต้ฐานภูมิปัญญาและวิถีชีวิตของชุมชน ได้แก่ ด้านรูปแบบ ด้านบรรจุภัณฑ์ ด้านคุณภาพผลิตภัณฑ์

ด้านภูมิปัญญา เพื่อการเพิ่มมูลค่าและการสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่เข้าสู่ตลาด

ผ้าทอพื้นเมือง หมายถึง ผ้าฝ้าย ผ้าไหม ที่มีสีสันและลวดลายที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นผลิตจากกระบวนการทอผ้าของคนในชุมชนที่มีขั้นตอน เทคนิค วิธีการทอผ้าแบบดั้งเดิม

พิมพ์จุฑา พิกุลทอง 2565 การพัฒนาผลิตภัณฑ์สิ่งทอเส้นใยต้นจากเชิงพาณิชย์มหาวิทยาลัยนเรศวร

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าโดยการใช้แบบสัมภาษณ์ด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอเส้นใยต้นจากเชิงพาณิชย์ในการออกแบบโดยสำรวจพื้นที่เก็บรวบรวมข้อมูลจากบริษัทขายผ้า โรงงานตัดเย็บเสื้อผ้า ห้างสรรพสินค้า ตลาดโรงพิมพ์ดิจิทัล สถาบันการศึกษาด้านการออกแบบที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์การออกแบบและพัฒนา ซึ่งมีขั้นตอนการออกแบบการวิเคราะห์แบบสอบถามระดับความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิโดยใช้โปรแกรม SPSS หาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยมีเกณฑ์การ แปลความหมาย เพื่อจัดระดับคะแนนเฉลี่ยในช่วงคะแนน ผลการสังเคราะห์แบบสำรวจ พบว่า ผู้ตอบ แบบสอบถามทั้งเพศหญิงและเพศชาย ได้กำหนดแรงบันดาลใจของการออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอเส้น ใยต้นจากเชิงพาณิชย์ในรูปแบบเครื่องแต่งกาย เสื้อผ้า กางเกง กระเป๋า ความคิดเห็นที่มีต่อการ ออกแบบมีค่าเฉลี่ยสูงสุดรวม ($\bar{x}$ = 4.52) (S.D. = 1.04) มีความเหมาะสม มีความสวยงาม ผลการ วิเคราะห์ที่มีต่อแบบร่างลวดลายผ้า พบว่า รูปแบบมีค่าเฉลี่ยสูงสุดรวม ($\bar{x}$ = 4.80) (S.D. = 1.00) มี ความเหมาะสม มีความสวยงาม ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผลการ สังเคราะห์แบบสำรวจความพึงพอใจในการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์สิ่งทอเส้นใยต้นจากเชิงพาณิชย์โดยการประเมินจากผู้บริโภค ช่วงอายุตั้งแต่ อายุ 20 – 30 ปีอายุ 31 – 40 ปี และอายุ 41 ปีขึ้นไป พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ช่วงอายุ 20 – 41 ปีขึ้นไป เลือกเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย มากที่สุด รองลงมาเป็น เคหะสิ่งทอ และผลิตภัณฑ์ของฝากของที่ระลึก ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นที่มีต่อแบบร่างกระเป๋า พบว่า มีค่าเฉลี่ยสูงสุดรวม ($\bar{x}$ = 4.60) (S.D. = 1.50) , รองลงมา ค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{x}$ = 4.58) (S.D. = 1.06) , ผลการแบบประเมินความพึงพอใจ การออกแบบลวดลายผ้า

พบว่า เมื่อพิจารณารายด้าน มี ค่าเฉลี่ยดังนี้ มีสัดส่วนที่สวยงาม ($\bar{x}$ = 4.80) (S.D. = 1.07) ขนาดเหมาะสม ($\bar{x}$ = 4.77) (S.D. = 1.00) ความต่อเนื่อง ($\bar{x}$ = 4.61) (S.D. = 0.80) ความพึงพอใจในภาพรวม ($\bar{x}$ = 4.52) (S.D. = 0.95) หลังจากทำการสังเคราะห์จะพบว่า มีหลายประเด็นที่เกิดความซ้ำกันนำมาใช้เป็นหลักเกณฑ์ เกี่ยวกับการเลือกใช้เกณฑ์มาตรฐานในการประเมินหลักการออกแบบผลิตภัณฑ์ มากที่สุด นำมาใช้ เป็นการการประเมิน 1.หน้าที่ใช้สอย 2.ความสวยงามน่าใช้3.วัสดุ4.กรรมวิธีการผลิต 5. ความสวยงามน่าใช้ผลของเส้นใยผ้ามีความ นุ่ม ลื่น ไม่รู้สึกระคายเคืองผิวต่อผู้สวมใส่ สีสันที่ติดทนนานแม้ผ่านการซักล้างหลายครั้ง โดยได้นำผ้าไปทดลองเทคโนโลยีการพัฒนาคุณสมบัติการสะท้อนน้ำ (Lotus effect) ลดการดูดซับสิ่งสกปรกในรูปแบบของเหลวและละอองฝอยได้ช่วยในด้านการดูแล รักษาผลิตภัณฑ์ลดการซักล้าง ยืดอายุการใช้งานให้ยาวนานมากยิ่งขึ้น

นกุล สุวรรณรัตน์ (2547, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ศึกษาวิเคราะห์การถ่ายทอดภูมิปัญญาศิลปหัตถกรรมบ้านการทอผ้าพื้นเมืองภาคใต้ได้กล่าวถึง กระบวนการถ่ายทอดความรู้ กระบวนการถ่ายทอดปัญญาการทอผ้าพื้นเมืองภาคใต้ มีกระบวนการถ่ายทอดความรู้ในองค์ประกอบทางด้านวิธีการถ่ายทอด ขั้นตอนการถ่ายทอด และเทคนิคการถ่ายทอด ดังนี้

1. วิธีการถ่ายทอดความรู้ พบว่า การให้ผู้รับการถ่ายทอดดูแบบอย่างปฏิบัติของผู้ถ่ายทอดความรู้ จากนั้นให้ผู้รับการถ่ายทอดฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง โดยผู้ถ่ายทอดความรู้ทำให้ดูทีละขั้นตอน ผู้รับการถ่ายทอดจะทำตามทีละขั้นตอน นอกจากนี้ยังมีให้ผู้รับการถ่ายทอดความรู้ดูตัวอย่างของจริง และผู้ถ่ายทอดความรู้ทำให้ดูเป็นตัวอย่าง จากนั้นผู้รับการถ่ายทอดจะทดลองฝึกทำตามตัวอย่าง

2. ขั้นตอนการถ่ายทอดพบว่า ขั้นตอนการถ่ายทอดแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนคือ

2.1 ขั้นเตรียม ให้ผู้รับการถ่ายทอดความรู้ สะสมความรู้จากการสังเกตการณ์ปฏิบัติของผู้ถ่ายทอดความรู้

2.2 ขั้นดำเนินการ เน้นการให้ผู้รับการถ่ายทอดความรู้ลงมือปฏิบัติและเรียนรู้จากสถานการณ์จริง

2.3 ขั้นประเมินผล ด้วยการประเมินจากความสามารถ ปฏิภาณไหวพริบในการปฏิบัติ และคุณภาพผลงานของผู้รับการถ่ายทอดความรู้

3. เทคนิคการถ่ายทอดความรู้ พบว่า มีเทคนิคการถ่ายทอด 3 ลักษณะ ดังนี้

3.1 สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ใช้สื่อบุคคล คือผู้ถ่ายทอดความรู้เป็นศูนย์กลาง การถ่ายทอดความรู้ใช้สื่อของจริงในการฝึกปฏิบัติ

3.2 บรรยากาศการเรียนรู้ ประสานกลมกลืนอยู่ในวิถีชีวิตประจำวันและการทำงาน

3.3 ระยะเวลาในการเรียนรู้ ใช้ระยะเวลาในการเรียนรู้ฝึกฝนความชำนาญเป็นแรมปี ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสามารถปฏิภาณไหวพริบของแต่ละบุคคล

จิตพนธ์ ชุมเกต (2560) การพัฒนาผลิตภัณฑ์จากภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพทางการจัดการชุมชนอย่างยั่งยืนของชุมชนไทยมุสลิม อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

ผลการวิจัยพบว่า ผลิตภัณฑ์ที่มีอยู่ในชุมชนนั้น ได้แก่ ผลิตภัณฑ์แปรรูปจากหนังแพะ ซีสมมแพะแปรรูป ผลิตภัณฑ์นมแปรรูป งานศิลปหัตถกรรม เช่น หมอนหนุน ผลิตภัณฑ์จากเมล็ดกระถิน ผลิตภัณฑ์จากหญ้าแฝก ผลิตภัณฑ์จากรกบวบหอม ผลิตภัณฑ์จากใบตะโก เป็นต้น วัสดุส่วนใหญ่เป็นวัสดุที่มีอยู่ในท้องถิ่น สำหรับการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าของหมู่บ้านไทยมุสลิม อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี โดยผสมผสานกับภูมิปัญญาท้องถิ่นนั้น พบว่า ผลิตภัณฑ์ที่พัฒนาขึ้นควรสื่อให้เห็นถึงผลิตภัณฑ์ที่เกิดมาจากภูมิปัญญาท้องถิ่น และสามารถเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ได้ ทำให้ผลิตภัณฑ์นั้นมีคุณค่า มีมาตรฐาน มีเอกลักษณ์โดดเด่นเน้นเรื่องราว วิธีการดำเนินชีวิตของชาวบ้านไทยมุสลิม และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ซึ่งจะทำให้เศรษฐกิจของคนในชุมชนแข็งแรงขึ้น เพื่อนำรายได้ให้กับชาวบ้านมากยิ่งขึ้น สำหรับแนวทางการจัดการผลิตภัณฑ์จากภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชนมุสลิม สามารถแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ส่วนแรกคือ การเพิ่มมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ชุมชน ที่ประกอบด้วย การเรียนรู้ ภูมิปัญญา การรวมกลุ่ม และการเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ส่วนที่สอง คือ กระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน โดยพิจารณาถึงทุนของชุมชน การสำรวจตลาด และส่วนที่ 3 เป็นการจัดการชุมชนเพื่อรองรับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชน และระบบการเรียนรู้โดยมีภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นแกนกลาง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับข

ปาริชาติ เบ็ญฤทธิ์ (2551) การจัดการสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์กรณีศึกษากลุ่มดอกไม้ใบยาง จังหวัดปัตตานี ด้านการตลาด สงขลา : ภาควิชาสังคมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พบว่า 1) กลุ่มควรพยายามรักษารฐานลูกค้าเดิมและเร่งหาตลาดใหม่ ๆ ในต่างประเทศ เนื่องจากการแข่งขันในประเทศมีสูงไม่ว่าจะมีจำนวนผู้ผลิตจากจังหวัดอื่น ๆ และผลิตภัณฑ์อื่น ๆ ที่ใช้ทดแทนผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม เช่น ดอกไม้จากไยบัว แต่ยังไม่มีความแตกต่างประเทศ ซึ่งถ้ากลุ่มสามารถหาตลาดใหม่และรักษาตลาดต่างประเทศได้ก็จะทำให้กลุ่มมีการผลิตและการตลาดที่ยั่งยืนต่อไปได้ 2) กลุ่มควรมีการจัดทำพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของกลุ่มเอง เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์และนำเสนอขายสินค้า ทำให้กลุ่มสามารถติดต่อลูกค้าได้โดยตรงและเจาะกลุ่มตลาดได้กว้างขึ้นทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งจะช่วยลดคนกลาง และปัญหาที่ลูกค้าไม่กล้ามาดูสินค้าที่กลุ่มสามารถตั้งราคาสูงกว่า ซึ่งจากการค้นหาข้อมูลผลิตภัณฑ์ใบยางที่เสนอขายทางอินเทอร์เน็ตแล้วนำมาเปรียบเทียบกับราคาที่กลุ่มเสนอขาย พบว่ามีราคาสูงจากที่ขายที่กลุ่มมาก และถ้ากลุ่มจัดทำพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของกลุ่มจะทำให้ได้เปรียบกว่าผู้ที่นำสินค้าของผู้อื่นมาขายบนอินเทอร์เน็ต เนื่องจากเป็นสินค้าที่กลุ่มผลิตเอง

บทที่ 3

วิธีการดำเนินงานวิจัย

งานวิจัย เรื่อง การแปรรูปผลิตภัณฑ์เส้นใยกก ไหม ฝ้าย ผักตบชวาสู่เชิงพาณิชย์โดยความร่วมมือของประชาชนในชุมชนตำบลคู้กระถิ่น อ.เมือง จังหวัดราชบุรีและชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก มีวัตถุประสงค์งานวิจัย 1) เพื่อศึกษา ผลิตภัณฑ์รูปแบบเดิมของผู้ผลิตผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจากเส้นใยพืช กก ไหม ฝ้ายและผักตบชวา 2) เพื่อศึกษากระบวนการพัฒนาแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเส้นใยพืช กก ไหม ผักตบชวา ฝ้าย ให้มีความสวยงามเหมาะสมกับความต้องการของตลาดโดยความร่วมมือของประชาชนในชุมชนตำบลคู้กระถิ่น อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรีและชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก 3) เพื่อแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเส้นใยพืช กก ไหม ผักตบชวา ฝ้าย ให้มีความสวยงามเหมาะสมกับความต้องการของตลาดโดยความร่วมมือของประชาชนในชุมชนตำบลคู้กระถิ่น อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรีและชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก เพื่อนำไปสู่การศึกษาและพัฒนากระบวนการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเส้นใยพืช กก ไหม ฝ้ายและผักตบชวา จะเริ่มต้นด้วย ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ คือเป็นการค้นหาการแปรรูปเส้นใยพืช กก ไหม ฝ้าย และผักตบชวา ที่มีอยู่จริงโดยมีวิธีการ รวบรวมข้อมูลสรุปเป็นภาคเอกสาร สัมภาษณ์ปราชญ์ชาวบ้าน เพื่อชุมชนตำบลคู้กระถิ่น อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี และชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก แล้วนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์และสังเคราะห์ เพื่อทำการออกแบบผลิตภัณฑ์จากเส้นใยพืช กก ไหม ฝ้ายและใบผักตบชวา อนึ่งดังที่กล่าวไว้ในความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาค้นคว้าการประเมินผลผลิตภัณฑ์จากเส้นใยพืช กก ไหม ฝ้าย และ ใบผักตบชวา

ดังนั้นจะต้องใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณด้วย โดยผู้วิจัยได้ลำดับหัวข้อดังนี้

- 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 2 เครื่องมือที่ใช้วัดในการวิจัย
- 3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 4 ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย การพัฒนาผลิตภัณฑ์
- 5 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ประชาชนในเขตผลิตภัณฑ์จากเส้นใยพืช กก ไหม ฝ้าย และผักตบชวา ผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชนตำบลคู้กระถิ่น อ.เมือง จ.ราชบุรี และชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก เป็นผู้ผลิตที่มีประสบการณ์ทำงานไม่ต่ำกว่า 5 ปี ผู้สนใจผลิตภัณฑ์เครื่องใช้

และของตกแต่งบ้าน ผู้เชี่ยวชาญทางด้านการออกแบบประเมินผลที่ได้จากการออกแบบผลิตภัณฑ์
หัตถกรรม ผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชนแหล่งผลิตผลิตภัณฑ์จากเส้นใยพืช กก ไหม ฝ้าย และผักตบชวา ที่มี
ชื่อเสียงโดยเป็นกลุ่มตัวอย่างแบบสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการจับฉลาก โดยเขียนชื่อกลุ่มผู้ผลิต
ผลิตภัณฑ์จากเส้นใยพืช กก ไหม ฝ้าย และใบผักตบชวา ทั้งหมด เพื่อทำการจับฉลากซึ่งให้ได้กลุ่ม
ตัวอย่างจากนั้นจึงทำการสังเกตการณ์และทดลองปฏิบัติการกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นแนวทางการ
พัฒนาคุณภาพชีวิตและอาชีพเสริมของประชาชนในชุมชนตำบลคู้กระถิ่น อำเภอมือง จังหวัดราชบุรี
และชุมชนสร้างและแปรรูปผลิตภัณฑ์อำเภอมือง จังหวัดนครนายก เป็นวิจัยเชิงปริมาณ
(Quantitative Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางใน การประกอบเสริมรายได้ และการ
พัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชน ตามความคิดเห็นของประชาชนในชุมชนตำบลคู้กระถิ่น
อำเภอมือง จังหวัดราชบุรี และชุมชนสร้างและแปรรูปผลิตภัณฑ์อำเภอมือง จังหวัดนครนายก ซึ่งมี
วิธีการดำเนินวิจัยดังนี้

1. แนวทางการวิจัย
2. พื้นที่และประชากรกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การทดสอบเครื่องมือ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สรุป การเขียนรายงานฉบับสมบูรณ์

แนวทางการวิจัย

1. การศึกษาข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยศึกษา ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่
เกี่ยวข้องและนำเสนอข้อมูลมาใช้ในการรอบแนวคิดและใช้การอ้างอิงในการวิจัยเพื่อวิเคราะห์ผล
2. การศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการจัดเก็บรวบรวม
ข้อมูลจากประชาชนในชุมชนตำบลชุมชนตำบลคู้กระถิ่น อำเภอมือง จังหวัดราชบุรี และชุมชนสร้าง
และแปรรูปผลิตภัณฑ์อำเภอมือง จังหวัดนครนายก เพื่อมาทำการวิเคราะห์ผลทางสถิติ
สำหรับข้อมูลวิจัยเชิงคุณภาพ

พื้นที่และประชากรกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนในชุมชนตำบลคู้กระถิ่น อำเภอมือง
จังหวัดราชบุรีและชุมชนอำเภอมือง จังหวัดนครนายก ที่ประกอบอาชีพการสร้างผลิตภัณฑ์จากเส้น
ใยพืช ทั้งสองจังหวัด จากการสัมภาษณ์เชิงลึก มีประชากร จำนวน 234 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้การศึกษา ได้แก่ ประชาชนในชุมชนตำบลคู้กระถิ่น อำเภอมือง
จังหวัดราชบุรี และชุมชนอำเภอมือง จังหวัดนครนายก สุ่มกลุ่มตัวอย่างจากตารางสำเร็จรูปปายมานะ

ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 146 คน ผู้วิจัยได้กำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจากตารางสำเร็จรูปหรือการใช้สูตรของทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane) หรือจากสูตรต่อไปนี้

$$n = \frac{N}{1 + N (e)^2}$$

โดยที่ n = ขนาดหรือจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากรที่ศึกษาทั้งหมด

e = ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง (ร้อยละ 5 หรือ 0.5)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ใช้แนวคิดทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างอาชีพเสริมและแนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนตำบลคู้กระถิ่น อำเภอมือง จังหวัดราชบุรี และชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์อำเภอมือง จังหวัดนครนายก มาเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม ซึ่งจะใช้ในการทำวิจัยครั้งนี้ โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนบุคคลของประชาชนในชุมชนตำบลคู้กระถิ่น อำเภอมือง จังหวัดราชบุรีและชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์อำเภอมือง จังหวัดนครนายก ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาและรายได้ต่อเดือนแหล่งที่มาของรายได้ ค่าใช้จ่ายด้านต่างๆ
2. ข้อมูลเกี่ยวกับภาระหนี้สินของกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย
 - 2.1 ภาระหนี้สินในปัจจุบันจากการประกอบอาชีพในปัจจุบัน
 - 2.2 การแก้ไขปัญหาด้านอาชีพในปัจจุบัน
 - 2.3 ความคาดหวังและแนวทางในการแก้ไขปัญหาด้านอาชีพในอนาคต ฯลฯ
3. ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการประกอบอาชีพเสริมรายได้ของประชาชนในชุมชนตำบลคู้กระถิ่น อำเภอมือง จังหวัดราชบุรี และชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์อำเภอมือง จังหวัดนครนายก มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยในแต่ละด้านแต่ละคำถามมีคำตอบให้เลือกเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับโดยมีหลักเกณฑ์ดังนี้ (ชัยฤทธิ์ ศิลาเดช, 2554, หน้า 23-24)
 - กำหนดค่าคะแนน 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด
 - กำหนดค่าคะแนน 4 หมายถึง เห็นด้วยมาก
 - กำหนดค่าคะแนน 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง
 - กำหนดค่าคะแนน 2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย
 - กำหนดค่าคะแนน 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด
4. การทดสอบเครื่องมือวิจัย

5. นำแบบสอบถามที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้อง ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อนำไปปรับปรุงในส่วนที่ยังไม่สมบูรณ์

6. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลองใช้ (Try out) จำนวน 30 คน กับประชาชนในชุมชน ตำบลคู่งกระถิ่นอำเภอมือง จังหวัดราชบุรี และชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์อำเภอมือง จังหวัดนครนายก ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย และนำแบบสอบถามไปทดสอบหาความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วย วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Coefficient Alpha) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach Alpha Coefficient) ซึ่งได้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha) เท่ากับ .8 ขึ้นไป และนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ ไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ดังนี้

1. ติดต่อประสานงานกับผู้นำชุมชนในตำบลคู่งกระถิ่น อำเภอมือง จังหวัดราชบุรีและชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์อำเภอมือง จังหวัดนครนายก เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลภาคสนาม
2. ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของแบบสอบถาม หลักการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้รับมา
3. ทำการประมวลผลของข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปเพื่อหาค่าสถิติและวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

คณะผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ลงรหัสข้อมูลแล้ว มาทำการวิเคราะห์ประมวลผลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์มีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1. ตรวจสอบแบบสอบถาม คัดแบบสอบถามที่สมบูรณ์ ลงรหัสข้อมูล เพื่อดำเนินการวิจัย
 2. ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ใช้สำหรับวิเคราะห์ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน ค่าใช้จ่ายต่อเดือน
- จากสูตร ค่าร้อยละ = $\frac{\text{ค่าจำนวนที่คำนวณ}}{\text{ค่าจำนวนทั้งหมด}} \times 100$
3. ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ใช้ในการวัดความต้องการสร้างอาชีพเสริมของประชาชนในชุมชนตำบลคู่งกระถิ่น อำเภอมือง จังหวัดราชบุรี และชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์อำเภอมือง จังหวัดนครนายก

รวบรวมข้อมูลและนำมาแจกแจงความถี่ จะได้คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งมีเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้ $\text{Range} = (\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}) / \text{จำนวนระดับที่ต้องการ} = (5-1)/5 = 0.80$

คะแนนเฉลี่ย 4.21 - 5.00 เห็นด้วยมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.41 - 4.20 เห็นด้วยมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.61 - 3.40 เห็นด้วยปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.81 - 2.60 เห็นด้วยน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.80 เห็นด้วยน้อยที่สุด

4. เมื่อได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการแจกแบบสอบถามเรียบร้อยแล้วนำมาจัดเรียง
แยกหมวดหมู่และออกรหัสกำกับเอกสาร เพื่อให้ง่ายต่อการตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์
ของข้อมูล จากนั้นจึงทำการบันทึกข้อมูลเข้าคอมพิวเตอร์และทำการประมวลผลโดยใช้โปรแกรม
สำเร็จรูปหาค่าสถิติต่าง ๆ ต่อไป สำหรับวิจัยเชิงคุณภาพ นั้น

การเขียนรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

การเผยแพร่ผลงานวิจัย

บทที่ 4

สรุปผลวิจัย

งานวิจัย เรื่องการแปรรูปผลิตภัณฑ์เส้นใยกก ไหม ฝ้าย ผักตบชวาสู่เชิงพาณิชย์โดยความร่วมมือของประชาชนในชุมชนตำบลคู้กระถิ่น อ.เมือง จังหวัดราชบุรีและชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก มีวัตถุประสงค์งานวิจัย 1) เพื่อศึกษา ผลิตภัณฑ์รูปแบบเดิมของผู้ผลิตผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจากเส้นใยพืช กก ไหม ฝ้ายและผักตบชวา 2) เพื่อศึกษากระบวนการพัฒนาแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเส้นใยพืช กก ไหม ผักตบชวา ฝ้าย ให้มีความสวยงามเหมาะสมกับความต้องการของตลาดโดยความร่วมมือของประชาชนในชุมชนตำบลคู้กระถิ่น อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรีและชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก 3) เพื่อแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเส้นใยพืช กก ไหม ผักตบชวา ฝ้าย ให้มีความสวยงามเหมาะสมกับความต้องการของตลาดโดยความร่วมมือของประชาชนในชุมชนตำบลคู้กระถิ่น อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรีและชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก

คณะผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย ตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัย ออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามการวิจัย

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผลิตภัณฑ์รูปแบบเดิมของผู้ผลิตผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจากเส้นใยพืช กก ไหม ฝ้ายและผักตบชวา

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลกระบวนการพัฒนาแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเส้นใยพืช กก ไหม ผักตบชวา ฝ้าย ให้มีความสวยงามเหมาะสมกับความต้องการของตลาดโดยความร่วมมือของประชาชนในชุมชนตำบลคู้กระถิ่น อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรีและชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเส้นใยพืช กก ไหม ผักตบชวา ฝ้าย ให้มีความสวยงามเหมาะสมกับความต้องการของตลาดโดยความร่วมมือของประชาชนในชุมชนตำบลคู้กระถิ่น อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรีและชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก

ซึ่งคณะผู้วิจัย ได้สรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามการวิจัย
ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม (n= 146)

รายการ	จำนวน (146)	ร้อยละ
เพศ		
หญิง	98	67.12
ชาย	48	32.87
อายุ		
18-25 ปี	12	8.21
26-35 ปี	24	16.44
36-45 ปี	63	43.15
45 ปีขึ้นไป	47	32.19
อาชีพ		
นักเรียน/นักศึกษา	14	9.58
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	25	17.12
พนักงานบริษัทเอกชน	12	8.21
ประกอบธุรกิจส่วนตัว, งานอิสระ	40	27.39
ประกอบอาชีพ อื่นๆ รับจ้างทั่วไป	45	30.82
รายได้ต่อเดือน		
น้อยกว่า 15,000 บาท	45	30.82
15,001 -25,000 บาท	64	43.83
25,001 – 35,000 บาท	23	15.75
มากกว่า 35,000 บาท	14	9.58

จากตารางที่ 4.1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างในชุมชนกลุ่มสร้างผลิตภัณฑ์จากเส้นใยพืช อำเภอเมือง จังหวัดนครนายกและกลุ่มสร้างผลิตภัณฑ์ตำบลคู่งกระถิน อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี เป็นเพศหญิง มากกว่าเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 67.12 และเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 32.87 มีอายุระหว่าง 36-45 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 43.15 รองลงมาคืออายุ 45 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 32.19 และน้อยที่สุดมีอายุระหว่าง 18-25 ปี คิดเป็นร้อยละ 8.21 ประกอบอาชีพ อื่นๆ รับจ้างทั่วไป มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 30.82 รองลงมาคือ อาชีพทำธุรกิจส่วนตัว งานอิสระ คิดเป็นร้อยละ 27.39 และน้อยที่สุด คือ เป็นนักเรียน นักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 9.58 สำหรับรายได้ต่อเดือนของกลุ่มตัวอย่าง ที่ตอบแบบสอบถามมากที่สุดคือ รายได้ 15,001 -25,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 43.83 รองลงมาคือ มีน้อยกว่า 15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 30.82 และน้อยที่สุดคือ มากกว่า 35,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 9.58

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผลิตภัณฑ์รูปแบบเดิมของผู้ผลิตผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจาก
เส้นใยพืช กก ไหม ฝ้ายและผักตบชวา

ตารางที่ 4.2 ผลวิเคราะห์แสดงความคิดเห็นของผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์เดิมของหัตถกรรมจากพืช

รูปแบบผลิตภัณฑ์เดิม	ค่าเฉลี่ย	SD	ระดับ
การจักสาน ตะกร้า กระบุง การทอเสื่อกก ทำผลิตภัณฑ์กระเป๋า ก เครื่องใช้อื่นๆ	3.58	0.29	มาก
สามารถใช้สอยได้และมีความสะดวกสบาย ในการใช้	3.49	0.41	มาก
มีความแข็งแรง	3.75	0.59	มาก
มีความสวยงามของผลิตภัณฑ์ในชุมชน	3.49	0.48	มาก
กระเป๋าสานจากกก มีความสวยงามใช้ ประโยชน์ได้ดี	3.57	0.38	มาก
ที่รองจาน ผ้าปูโต๊ะ เครื่องใช้ในครัวเรือน	3.46	0.32	มาก
ประโยชน์ในการใช้สอยและ สะดวกในการใช้	3.56	0.42	มาก
มีความปลอดภัย คงทน และแข็งแรง	3.59	0.44	มาก
ความสวยงามของผลิตภัณฑ์จักสาน	3.41	0.45	มาก
รวม	3.54	0.42	มาก

จากตารางที่ 4.2 ความคิดเห็นของประชาชน ปราชญ์ชาวบ้าน ที่มีต่อรูปแบบบรรจุภัณฑ์
เดิมของกลุ่มสร้างผลิตภัณฑ์ผ้าทอ โดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.54, S.D. = 0.42) เมื่อ
พิจารณารายข้อ พบว่า เครื่องจักสาน ผลิตภัณฑ์ที่ผลิตมีความแข็งแรง มากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 3.75,
S.D. = 0.59) รองลงมา คือ มีความปลอดภัย คงทน และแข็งแรง (ค่าเฉลี่ย = 3.59, S.D. = 0.44)
และความสวยงามของผลิตภัณฑ์จักสานมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.41, S.D. =
0.45)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลกระบวนการพัฒนาแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเส้นใยพืช กก ไหม ผักตบชวา ฝ้าย ให้มีความสวยงามเหมาะสมกับความต้องการของตลาดโดยความร่วมมือของประชาชนในชุมชนตำบลคู้กระถิ่น อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรีและชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก

ตารางที่ 4.3 แสดงความคิดเห็นของผู้บริโภคที่มีต่อกระบวนการพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์แปรรูปผลิตภัณฑ์จากเส้นใยพืช กก ไหม ผักตบชวา ฝ้าย ให้มีความสวยงามเหมาะสมกับความต้องการของตลาดในรูปแบบต่าง ๆ

กระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ
การปัก	3.58	0.23	มาก
การทอ	3.72	0.25	มาก
การสาน	3.67	0.18	มาก
การย้อมสี	3.54	0.21	มาก
การมัด	3.23	0.24	ปานกลาง
การทำเกลียว	3.44	0.21	มาก
การถัก	3.56	0.21	มาก
การติดกาว	3.51	0.31	มาก
การประกอบอื่น ๆ การเย็บ	3.50	0.27	มาก
รวม	3.52	0.23	มาก

จากตารางที่ 4.3 ความคิดเห็นความพึงพอใจของประชาชนในชุมชน ปราชญ์ชาวบ้าน ที่มีต่อกระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของกลุ่มตัวอย่าง โดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.52, S.D. = 0.23) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า การทอเป็นผลิตภัณฑ์ มีค่าเฉลี่ยที่กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 3.72, S.D. = 0.25) รองลงมาคือ การสาน (ค่าเฉลี่ย = 3.67, S.D. = 0.18) และน้อยที่สุด คือ การมัด (ค่าเฉลี่ย = 3.23, S.D. = 0.24)

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเส้นใยพืช กก ไหม ผักตบชวา ฝ้าย ให้มีความสวยงามเหมาะสมกับความต้องการของตลาดโดยความร่วมมือของประชาชนในชุมชนตำบล คู้กระถิ่น อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรีและชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก

ตารางที่ 4.4 แสดงความคิดเห็นของประชาชนสร้างผลิตภัณฑ์ ปราชญ์ชาวบ้าน อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก และกลุ่มตัวอย่างตำบลคู้กระถิ่น อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี ที่มีต่อการแปรรูป ผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจากเส้นใยพืชในท้องถิ่น

รายการ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ
ท่านรู้สึกเห็นด้วยกับการนำพืชในท้องถิ่น มาพัฒนา เป็น ผลิตภัณฑ์อยู่ในระดับใด	3.66	0.19	มาก
ท่านคิดว่าพืชในท้องถิ่นมีความแข็งแรงทนทานอยู่ใน ระดับใด	3.67	0.11	มาก
ท่านคิดว่าพืชในท้องถิ่นนี้เหมาะกับการนำไปทำ ผลิตภัณฑ์	4.81	0.12	มากที่สุด
มีความต้องการผลิตภัณฑ์ที่มีประโยชน์การใช้งานได้ อย่างมีประสิทธิภาพ	4.68	0.21	มากที่สุด
มีความต้องการประยุกต์ใช้วัสดุอื่น ๆ ในท้องถิ่นร่วม ประกอบ กับตัวผลิตภัณฑ์และเส้นใยจากกก ไหม ฝ้าย	4.58	0.22	มากที่สุด
อื่น ๆ โปรดระบุ	3.32	0.29	ปานกลาง
รวม	4.12	0.19	มาก

จากตารางที่ 4.4 ความคิดเห็นของประชาชน ปราชญ์ชาวบ้าน ที่มีต่อการแปรรูปผลิตภัณฑ์ จากเส้นใยพืชในท้องถิ่น โดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.12, S.D. = 0.19) เมื่อพิจารณา ราย ข้อ พบว่าคิดว่าพืชในท้องถิ่นนี้เหมาะกับการนำไปทำผลิตภัณฑ์ มากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.81, S.D. = 0.12) รองลงมาคือ มีความต้องการผลิตภัณฑ์ที่มีประโยชน์การใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ค่าเฉลี่ย = 4.68, S.D. = 0.21) และ มีความต้องการประยุกต์ใช้วัสดุอื่น ๆ ในท้องถิ่นร่วมประกอบ กับตัวผลิตภัณฑ์และเส้นใยจากกก ไหม ฝ้าย (ค่าเฉลี่ย = 4.58, S.D. = 0.22) และด้านอื่นๆ อยู่ใน ระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.32, S.D. = 0.29)

ตัวอย่าง ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มสร้างผลิตภัณฑ์ตำบลคู้งกระถิ่น อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี

ตัวอย่าง ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มสร้างผลิตภัณฑ์จากเส้นใยพืช อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก

ตารางที่ 4.5 แสดงความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อการประเมินรูปแบบผลิตภัณฑ์ หัตถกรรมจากเส้นใยพืช

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ
ผลิตภัณฑ์เหมาะสมกับการใช้งาน	3.77	0.39	มาก
สามารถใช้สอยได้ และสะดวกสบายในการใช้	3.58	0.21	มาก
มีความแข็งแรงเหมาะสมกับการใช้งาน	3.43	0.33	มาก
ผลิตภัณฑ์ประเภทจักสานสวยงาม	3.42	0.30	มาก
ผลิตภัณฑ์มีความทันสมัยตรงกับความต้องการของตลาด	3.42	0.31	มาก
รูปทรงเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอย	3.45	0.29	มาก
การออกแบบผลิตภัณฑ์มีความสวยงาม ลวดลายทันสมัย เป็นที่นิยม	3.73	0.21	มาก
ง่ายต่อการทำความสะอาด	3.41	0.33	ปานกลาง
รวม	3.52	0.29	มาก

จากตารางที่ 4.5 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ที่มีต่อการประเมินรูปแบบผลิตภัณฑ์ หัตถกรรมจากเส้นใยพืช โดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.52, S.D. = 0.29) เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่าผลิตภัณฑ์เหมาะสมกับการใช้งาน (ค่าเฉลี่ย = 3.77, S.D. = 0.39) รองลงมาคือ การออกแบบผลิตภัณฑ์มีความสวยงาม ลวดลายทันสมัย เป็นที่นิยม (ค่าเฉลี่ย = 3.73, S.D. = 0.21) และสามารถใช้อย่างได้ มีความสะดวกสบายในการใช้ มีค่าเฉลี่ยระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.58, S.D. = 0.21) และง่ายต่อการทำความสะอาด มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.41, S.D. = 0.33)

ผลวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์ประชาชน ผู้นำชุมชน และปราชญ์
ชาวบ้านทั้ง 2 จังหวัด จำนวน 20 คน

สรุปเป็นความเรียง ตามความถี่มากที่สุดไปหาน้อยที่สุด เรียงตามลำดับ 5 ลำดับ ได้ดังนี้

1. ต้องการสร้างอาชีพเสริม สร้างรายได้เพิ่มขึ้นให้กับครอบครัว ชุมชน
2. ต้องการทุนงบประมาณสนับสนุนในการทำผลิตภัณฑ์จากหน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานอื่น ๆ
3. ต้องการวิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญมาสอนฝึกอบรมการสร้างผลิตภัณฑ์แปลกใหม่ทันสมัย ที่ตรงกับความต้องการของประชาชน ผู้บริโภค เพื่อการพัฒนาให้ได้มาตรฐานสู่เชิงพาณิชย์
4. ต้องการสร้างผลิตภัณฑ์จากเส้นใยพืช เช่น แฝก ฝ้าย ไหม กก สับปะรด ให้มีความหลากหลายทันสมัยสวยงาม เป็นเครื่องใช้ต่าง ๆ เครื่องประดับ เครื่องอุปโภคบริโภค ที่ทันสมัยตรงกับความสนใจและต้องการของท้องตลาด
5. ต้องการสถานที่รับซื้อผลิตภัณฑ์ที่สร้างขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ปัญหาการสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ของชุมชนสร้างผลิตภัณฑ์อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก
และชุมชนสร้างผลิตภัณฑ์ตำบลคันทะกรณ อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี สรุปโดยเรียงลำดับความถี่มากที่สุดไปหาน้อย 5 ลำดับได้ดังนี้

1. ขาดงบประมาณในการลงทุนอย่างต่อเนื่อง
2. บุคลากรในชุมชนยังไม่มีความรู้เชี่ยวชาญ ด้านการแปรรูปผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ
3. การสนับสนุนจากภาครัฐ เกิดการยังได้รับการสนับสนุนไม่ต่อเนื่อง ขาดเงินงบประมาณในการดำเนินการต่อไปให้สำเร็จ
4. ด้านการตลาด ยังไม่มีช่องทางการจัดจำหน่ายที่หลากหลาย
5. ยังไม่มีที่ปรึกษา ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ ด้านการแปรรูปผลิตภัณฑ์แบบใหม่ ๆ

แนวทางในการแก้ไขปัญหาการสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ของชุมชนมีข้อเสนอแนะไว้ดังนี้

1. ด้านการสนับสนุนจากภาครัฐ เกิดการยังได้รับการสนับสนุนไม่ต่อเนื่อง ขาดเงินงบประมาณในการดำเนินการต่อไปให้สำเร็จ
2. การพัฒนาบุคลากรในชุมชนให้มีความรู้เชี่ยวชาญ ด้านการแปรรูปผลิตภัณฑ์ ตัวแทนกลุ่มในชุมชนที่มีความรู้ความสามารถ มีไหวพริบมีความถนัด สามารถเรียนรู้จากวิทยากรได้รวดเร็ว ประมาณ 10 คน สามารถถ่ายทอดความรู้ให้คนในชุมชนได้ต่อไป
3. ฝึกทักษะการพัฒนาการผลิตให้ได้เอกลักษณ์และได้มาตรฐานมากยิ่งขึ้น ไปเรื่อย ๆ
4. ด้านการตลาด ต้องการเพิ่มช่องทางการจัดจำหน่ายให้หลากหลายมากยิ่งขึ้นกว่าเดิม เช่น ออนไลน์ เว็บไซต์ เฟสบุ๊ก
5. ต้องการตลาดรับซื้อผลิตภัณฑ์ประจำต่อเนื่อง

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง เรื่อง การแปรรูปผลิตภัณฑ์เส้นใยกก ไหม ฝ้าย ผักตบชวาสู่เชิงพาณิชย์โดยความร่วมมือของประชาชนในชุมชนตำบลคู้กระถิ่น อ.เมือง จังหวัดราชบุรีและชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก มีวัตถุประสงค์งานวิจัย 1) เพื่อศึกษา ผลิตภัณฑ์รูปแบบเดิมของผู้ผลิตผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจากเส้นใยพืช กก ไหม ฝ้ายและผักตบชวา 2) เพื่อศึกษากระบวนการพัฒนาแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเส้นใยพืช กก ไหม ผักตบชวา ฝ้าย ให้มีความสวยงามเหมาะสมกับความต้องการของตลาดโดยความร่วมมือของประชาชนในชุมชนตำบลคู้กระถิ่น อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรีและชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก 3) เพื่อแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเส้นใยพืช กก ไหม ผักตบชวา ฝ้าย ให้มีความสวยงามเหมาะสมกับความต้องการของตลาดโดยความร่วมมือของประชาชนในชุมชนตำบลคู้กระถิ่น อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรีและชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก เพื่อนำไปสู่การศึกษาและพัฒนาระบบการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเส้นใยพืชที่มีในท้องถิ่นของชุมชน เช่น กก ไหม ฝ้ายและผักตบชวา

ครั้งนี้ต้องการนำไปสู่การศึกษาและพัฒนาระบบการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเส้นใยพืชสู่เชิงพาณิชย์ จะเริ่มต้นด้วย ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ คือเป็นการค้นหาการแปรรูป ที่มีอยู่จริงโดยมีวิธีการ รวบรวมข้อมูลสรุปเป็นภาคเอกสาร สัมภาษณ์ปราชญ์ชาวบ้าน เพื่อนชุมชน ข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์และสังเคราะห์ เพื่อทำการออกแบบผลิตภัณฑ์จากพืชในท้องถิ่น อนึ่งดังที่กล่าวไว้ในความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา ยังประสงค์ที่จะศึกษาค้นคว้าการประเมินผลผลิตภัณฑ์จากพืชในท้องถิ่น ดังนั้นจะต้องใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ ด้วยโดยผู้วิจัยได้ลำดับหัวข้อดังนี้

สรุปผลวิจัย

พบว่ากลุ่มตัวอย่างในชุมชนสร้างผลิตภัณฑ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก และกลุ่มตัวอย่างตำบลคู้กระถิ่น อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 67.12 และเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 32.87 มีอายุระหว่าง 36-45 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 43.15 รองลงมา มีอายุ 45 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 32.19 และน้อยที่สุดมีอายุระหว่าง 18-25 ปี คิดเป็นร้อยละ 8.21 ประกอบอาชีพ อื่นๆ รับจ้างทั่วไป มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 45.00 รองลงมาคือ อาชีพทำธุรกิจส่วนตัวงานอิสระ คิดเป็นร้อยละ 40.00 และน้อยที่สุด คือ เป็นนักเรียน นักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 9.58 สำหรับรายได้ต่อเดือนของกลุ่มตัวอย่าง ที่ตอบแบบสอบถามมากที่สุดคือ รายได้ 15,001 -25,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 43.83 รองลงมาคือ มีน้อยกว่า 15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 30.82 และน้อยที่สุดคือ มากกว่า 35,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 9.58

ความคิดเห็นของประชาชน ปราชญ์ชาวบ้าน ที่มีต่อรูปแบบบรรจุภัณฑ์เดิมของกลุ่มสร้างผลิตภัณฑ์ผ้าทอ โดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.54, S.D. = 0.42) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า

เครื่องจักสาน ผลิตภัณฑ์ที่ผลิตมีความแข็งแรง มากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 3.75, S.D. = 0.59) รองลงมา คือ มีความปลอดภัย คงทน และแข็งแรง (ค่าเฉลี่ย = 3.59, S.D. = 0.44) และความสวยงามของ ผลิตภัณฑ์จักสานมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.41, S.D. = 0.45)

ความคิดเห็นความพึงพอใจของประชาชนในชุมชน ปราชญ์ชาวบ้าน ที่มีต่อ กระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของกลุ่มตัวอย่าง โดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.52, S.D. = 0.23) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า การทอเป็นผลิตภัณฑ์ มีค่าเฉลี่ยที่กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 3.72, S.D. = 0.25) รองลงมาคือ การสาน (ค่าเฉลี่ย = 3.67, S.D. = 0.18) และ น้อยที่สุด คือ การมัด (ค่าเฉลี่ย = 3.23, S.D. = 0.24)

ความคิดเห็นของประชาชน ปราชญ์ชาวบ้าน ที่มีต่อการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเส้นใยพืชใน ท้องถิ่น โดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.12, S.D. = 0.19) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าคิดว่าการ พืช ในท้องถิ่นนี้เหมาะสมกับการนำไปทำผลิตภัณฑ์ มากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.81, S.D. = 0.12) รองลงมา คือ มีความต้องการผลิตภัณฑ์ที่มีประโยชน์การใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ค่าเฉลี่ย = 4.68, S.D. = 0.21) และ มีความต้องการประยุกต์ใช้วัสดุอื่น ๆ ในท้องถิ่นร่วมประกอบ กับตัวผลิตภัณฑ์และเส้น ใยจากกก ไหม ผ้าย (ค่าเฉลี่ย = 4.58, S.D. = 0.22) และด้านอื่นๆ อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.32, S.D. = 0.29)

ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ที่มีต่อการประเมินรูปแบบผลิตภัณฑ์ หัตถกรรมจากเส้นใยพืช โดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.52, S.D. = 0.29) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าผลิตภัณฑ์ เหมาะสมกับการใช้งาน (ค่าเฉลี่ย = 3.77, S.D. = 0.39) รองลงมาคือ การออกแบบผลิตภัณฑ์มีความ สวยงาม ลวดลายทันสมัย เป็นที่นิยม (ค่าเฉลี่ย = 3.73, S.D. = 0.21) และสามารถใช้สอยได้ มีความ สะดวกสบายในการใช้ มีค่าเฉลี่ยระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.58, S.D. = 0.21) และง่ายต่อการทำความ สะอาด มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.41, S.D. = 0.33)

ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ที่มีต่อการประเมินรูปแบบผลิตภัณฑ์ หัตถกรรมจากเส้นใยพืช โดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.52, S.D. = 0.29) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าผลิตภัณฑ์ เหมาะสมกับการใช้งาน (ค่าเฉลี่ย = 3.77, S.D. = 0.39) รองลงมาคือ การออกแบบผลิตภัณฑ์มีความ สวยงาม ลวดลายทันสมัย เป็นที่นิยม (ค่าเฉลี่ย = 3.73, S.D. = 0.21) และสามารถใช้สอยได้ มีความ สะดวกสบายในการใช้ มีค่าเฉลี่ยระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.58, S.D. = 0.21) และง่ายต่อการทำความ สะอาด มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.41, S.D. = 0.33)

สรุปผลการวิเคราะห์เชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์เชิงลึกประชาชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างสร้างผลิตภัณฑ์ จังหวัดนครนายกและกลุ่มสร้างผลิตภัณฑ์ จังหวัดหวัดราชบุรี คณะผู้วิจัยสรุปผลวิจัยเรียงลำดับการตอบคำถามที่มีความถี่มากที่สุดไปหาน้อย 5 อันดับได้ดังนี้

1. ต้องการสร้างอาชีพเสริม สร้างรายได้เพิ่มขึ้นให้กับครอบครัว ชุมชน
2. ต้องการทุนงบประมาณสนับสนุนในการทำผลิตภัณฑ์จากหน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานอื่น ๆ
3. ต้องการวิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญมาสอนฝึกอบรมการสร้างผลิตภัณฑ์แปลกใหม่ทันสมัยที่ตรงกับความต้องการของประชาชน ผู้บริโภค เพื่อการพัฒนาให้ได้มาตรฐานสู่เชิงพาณิชย์
4. ต้องการสร้างผลิตภัณฑ์จากเส้นใยพืช เช่น แฝก ผ้าย ไหม กก สับปะรด ให้มีความหลากหลายทันสมัยสวยงาม เป็นเครื่องใช้ต่าง ๆ เครื่องประดับ เครื่องอุปโภคบริโภค ที่ทันสมัยตรงกับความสนใจและต้องการของท้องตลาด

5. ต้องการสถานที่รับซื้อผลิตภัณฑ์ที่สร้างขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ปัญหาการสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ของชุมชนกลุ่มสร้างผลิตภัณฑ์อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก และชุมชนสร้างผลิตภัณฑ์ตำบลคังกระถิ่น อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี สรุปโดยเรียงลำดับความถี่มากที่สุดไปหาน้อย 5 ลำดับได้ดังนี้

1. ขาดงบประมาณในการลงทุนอย่างต่อเนื่อง
2. บุคลากรในชุมชนยังไม่มีความรู้เชี่ยวชาญ ด้านการแปรรูปผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ
3. การสนับสนุนจากภาครัฐ เกิดการยังได้รับการสนับสนุนไม่ต่อเนื่อง ขาดเงินงบประมาณในการดำเนินการต่อไปให้สำเร็จ
4. ด้านการตลาด ยังไม่มีช่องทางการจัดจำหน่ายที่หลากหลาย
5. ยังไม่มีที่ปรึกษา ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ ด้านการแปรรูปผลิตภัณฑ์แบบใหม่ ๆ

แนวทางในการแก้ไขปัญหาการสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ของชุมชนมีข้อเสนอแนะไว้ดังนี้

1. ด้านการสนับสนุนจากภาครัฐ เกิดการยังได้รับการสนับสนุนไม่ต่อเนื่อง ขาดเงินงบประมาณในการดำเนินการต่อไปให้สำเร็จ
2. การพัฒนาบุคลากรในชุมชนให้มีความรู้เชี่ยวชาญ ด้านการแปรรูปผลิตภัณฑ์ ตัวแทนกลุ่มในชุมชนที่มีความรู้ความสามารถ มีไหวพริบมีความถนัด สามารถเรียนรู้จากวิทยากรได้รวดเร็ว ประมาณ 10 คน สามารถถ่ายทอดความรู้ให้คนในชุมชนได้ต่อไป
3. ฝึกทักษะการพัฒนาการผลิตให้ได้เอกลักษณ์และได้มาตรฐานมากยิ่งขึ้น ไปเรื่อย ๆ
4. ด้านการตลาด ต้องการเพิ่มช่องทางการจัดจำหน่ายให้หลากหลายมากยิ่งขึ้นกว่าเดิม เช่น ออนไลน์ เว็บไซต์ เฟสบุ๊ก
5. ต้องการตลาดรับซื้อผลิตภัณฑ์ประจำต่อเนื่อง

อภิปรายผลวิจัย

ประชาชนในชุมชนกลุ่มสร้างผลิตภัณฑ์อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก และชุมชนสร้างผลิตภัณฑ์ตำบลคู้กระถิ่น อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี มีความต้องการผลิตภัณฑ์ที่มีรูปแบบสวยงาม มีเอกลักษณ์เด่นของชุมชนมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด และต้องการผลิตภัณฑ์ที่ห้องตลาดต้องการและมีสถานที่รับซื้อผลิตภัณฑ์เป็นประจำอย่างต่อเนื่อง ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ พบว่าประชาชนกลุ่มตัวอย่าง ต้องการสร้างอาชีพเสริม สร้างรายได้เพิ่มขึ้นให้กับครอบครัว ชุมชน ต้องการทุนงบประมาณสนับสนุนในการทำผลิตภัณฑ์จากหน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานอื่น ๆ ต้องการวิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญมาสอนฝึกอบรมการสร้างผลิตภัณฑ์แปลกใหม่ทันสมัยที่ตรงกับความต้องการของประชาชน ผู้บริโภค เพื่อการพัฒนาให้ได้มาตรฐานสู่เชิงพาณิชย์ ต้องการสร้างผลิตภัณฑ์จากเส้นใยพืช เช่น แฝก ฝ้าย ไหม กก สับปะรด ฯลฯ ให้มีความหลากหลายทันสมัยสวยงาม เป็นเครื่องใช้ต่าง ๆ เครื่องประดับ เครื่องอุปโภคบริโภค ที่ทันสมัยตรงกับความต้องการของห้องตลาด และต้องการสถานที่รับซื้อผลิตภัณฑ์ที่ผลิตของชุมชนอย่างต่อเนื่อง ส่วนปัญหาการสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ของชุมชนกลุ่มสร้างผลิตภัณฑ์อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก และชุมชนสร้างผลิตภัณฑ์ตำบลคู้กระถิ่น อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี สรุปโดยเรียงลำดับความถี่มากไปหาน้อย 5 ลำดับได้ดังนี้

1. ขาดงบประมาณในการลงทุนอย่างต่อเนื่อง
2. บุคลากรในชุมชนยังไม่มีความรู้เชี่ยวชาญ ด้านการแปรรูปผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ
3. การสนับสนุนจากภาครัฐ เกิดการยังได้รับการสนับสนุนไม่ต่อเนื่อง
4. ขาดเงินงบประมาณในการดำเนินการต่อไปให้สำเร็จ
5. ด้านการตลาด ยังไม่มีช่องทางการจัดจำหน่ายที่หลากหลาย

5. ยังไม่มีที่ปรึกษา ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ ด้านการแปรรูปผลิตภัณฑ์แบบใหม่ ๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิตพนธ์ ชุมเกต (2560) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพทางการจัดการชุมชนอย่างยั่งยืนของชุมชนไทยมุสลิม อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี โดยการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีอยู่ในชุมชนนั้น ได้แก่ ผลิตภัณฑ์แปรรูปจากหนังแพะ งานศิลปหัตถกรรม เช่น หมอนหนุน ผลิตภัณฑ์จากเมล็ดกระถิน ผลิตภัณฑ์จากหญ้าแฝก ผลิตภัณฑ์จากรกบวบหอม ผลิตภัณฑ์จากใบตะโก เป็นต้น วัสดุส่วนใหญ่เป็นวัสดุที่มีอยู่ในท้องถิ่น สำหรับการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าของหมู่บ้านไทยมุสลิม อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี โดยผสมผสานกับภูมิปัญญาท้องถิ่นนั้น พบว่า ผลิตภัณฑ์ที่พัฒนาขึ้น ควรสื่อให้เห็นถึงผลิตภัณฑ์ที่เกิดมาจากภูมิปัญญาท้องถิ่น และสามารถเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ได้ ทำให้ผลิตภัณฑ์นั้นมีคุณค่า มีมาตรฐาน มีเอกลักษณ์โดดเด่นเน้นเรื่องราว วิธีการดำเนินชีวิตของชาวบ้านไทยมุสลิม และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ซึ่งจะช่วยให้เศรษฐกิจของคนในชุมชนแข็งแรงขึ้น นำรายได้ให้กับชาวบ้านมากยิ่งขึ้น สำหรับแนวทางการจัดการผลิตภัณฑ์จากภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชนมุสลิม สามารถแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ส่วนแรกคือ การเพิ่มมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ชุมชน ที่ประกอบด้วย การเรียนรู้ ภูมิปัญญา การรวมกลุ่ม และการเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ส่วนที่สอง คือกระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน โดยพิจารณาถึงทุนของชุมชน การสำรวจตลาด และส่วนที่ 3 เป็นการจัดการชุมชนเพื่อรองรับการพัฒนา

ผลิตภัณฑ์ ที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชน และระบบการเรียนรู้โดยมีภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นแกนกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของณรงค์ฤทธิ์ มะสุใส และคณะ (2561) การออกแบบลายผ้าทอมือ สำหรับสร้างสรรค์แฟชั่นร่วมสมัยจากภูมิปัญญา กลุ่มวิสาหกิจชุมชนตำบลกุดหว้า ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ลวดลายผ้าที่เป็นของดั้งเดิมของชุมชนตำบลกุดหว้า ได้แก่ ลายดอกหวาย ลายสัปประรด ลายตาม่อง ลายงูลอย ซึ่งขนบธรรมเนียมประเพณี ภูมิปัญญาและเอกลักษณ์ของชุมชนตำบลกุดหว้า คือ บั้งไฟตะไล มาลัยไม้ไผ่ และจากการวิเคราะห์ลวดลายผ้าดั้งเดิม ขนบธรรมเนียมประเพณี ภูมิปัญญาและเอกลักษณ์ของชุมชนตำบลกุดหว้า แล้วได้ข้อสรุปการออกแบบลายผ้าทอมือ จำนวน 9 รูปแบบ ผู้เชี่ยวชาญ มีความคิดเห็นด้วยกับคุณภาพของลายทอผ้าทอมือที่ออกแบบด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ โดยรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับดี สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนกุดหว้ามีความคิดเห็นด้วยกับการเลือกลายผ้าทอมือ สำหรับนำไปผลิตงานต้นแบบสินค้าแฟชั่นร่วมสมัย ได้รูปแบบที่ 9 ผู้บริโภค หรือลูกค้า นักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจต่อรูปแบบแฟชั่นร่วมสมัยจากลายผ้าทอมือร่วมสมัยจากภูมิปัญญากลุ่มวิสาหกิจชุมชนตำบลกุดหว้า โดยรวมอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พิมพ์จุฑา พิกุลทอง (2565) การพัฒนาผลิตภัณฑ์สิ่งทอเส้นใยต้นจากเชิงพาณิชย์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ ความพึงพอใจในการเลือกซื้อผลิตภัณฑ์สิ่งทอเส้นใยต้นจากเชิงพาณิชย์โดยการประเมินจากผู้บริโภค ช่วงอายุตั้งแต่ อายุ 20 – 30 ปีอายุ 31 – 40 ปีและอายุ 41 ปีขึ้นไป พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ช่วงอายุ 20 – 41 ปีขึ้นไป เลือกเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย มากที่สุด รองลงมาเป็น เคหะสิ่งทอ และผลิตภัณฑ์ของฝากของที่ระลึก ผลการแบบประเมินความพึงพอใจ การออกแบบลวดลายผ้า มีค่าเฉลี่ยดังนี้ มีสัดส่วนที่สวยงาม ($\bar{x}$ = 4.80) (S.D. = 1.07) ขนาดเหมาะสม ($\bar{x}$ = 4.77) (S.D. = 1.00) ความต่อเนื่อง ($\bar{x}$ = 4.61) (S.D. = 0.80) ความพึงพอใจในภาพรวม ($\bar{x}$ = 4.52) (S.D. = 0.95) และหลักเกณฑ์ เกี่ยวกับการเลือกใช้เกณฑ์มาตรฐานในการประเมินหลักการออกแบบผลิตภัณฑ์ มากที่สุด นำมาใช้ เป็นการการประเมิน 1. หน้าที่ใช้สอย 2. ความสวยงามน่าใช้ 3.วัสดุ 4.กรรมวิธีการผลิต 5. ความสวยงามน่าใช้ผลของเส้นใยผ้ามีความ นุ่ม สลื่น ไม่รู้สึกระคายเคืองผิวต่อผู้สวมใส่ สีพิมพ์ติดทนนานแม้ผ่านการซักล้างหลายครั้ง โดยได้นำผ้าไปทดลองเทคโนโลยีการพัฒนาคุณสมบัติการสะท้อนน้ำ (Lotus effect) ลดการดูดซับสิ่งสกปรกในรูปแบบของเหลวและละอองฝอย ได้ช่วยในด้านการดูแล รักษาผลิตภัณฑ์ลดการซักล้าง ยืดอายุการใช้งานให้ยาวนานมากยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของปาริชาติ เบ็ญฤทธิ์ (2551) การจัดการสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ กรณีศึกษา กลุ่มดอกไม้ใบยาง จังหวัดปัตตานี พบว่า 1) กลุ่มควรพยายามรักษาฐานลูกค้าเดิมและเร่งหาตลาดใหม่ ๆ ในต่างประเทศ เนื่องจากการแข่งขันในประเทศมีสูงไม่ว่าจะมีจำนวนผู้ผลิตจากจังหวัดอื่น ๆ และผลิตภัณฑ์อื่น ๆ ที่ใช้ทดแทนผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม เช่น ดอกไม้จากไยบัว แต่ยังไม่มีความแตกต่างประเทศ ซึ่งถ้ากลุ่มสามารถหาตลาดใหม่และรักษาตลาดต่างประเทศได้ก็จะทำให้กลุ่มมีการผลิตและการตลาดที่ยั่งยืนต่อไปได้ 2) กลุ่มควรมีการจัดทำพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของกลุ่มเอง เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์และนำเสนอขายสินค้า ทำให้กลุ่มสามารถติดต่อลูกค้าได้โดยตรงและเจาะกลุ่มตลาดได้กว้างขึ้นทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งจะช่วยลดคนกลาง และปัญหาที่ลูกค้าไม่กล้ามาดูสินค้าที่กลุ่ม

สามารถตั้งราคาสูงกว่า ซึ่งจากการค้นหาข้อมูลผลิตภัณฑ์ใบยางที่เสนอขายทางอินเทอร์เน็ตแล้วนำมาเปรียบเทียบกับราคาที่กลุ่มเสนอขาย พบว่ามีราคาสูงจากที่ขายที่กลุ่มมาก และถ้ากลุ่มจัดทำพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของกลุ่มจะทำให้ได้เปรียบกว่าผู้ที่นำสินค้าของผู้อื่นมาขายบนอินเทอร์เน็ต เนื่องจากเป็นสินค้าที่กลุ่มผลิตเอง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของอรรถสิทธิ์ จันทรนิเวศน์. (2557) การศึกษาพัฒนารูปแบบผ้าทอดอกจอกแบบดั้งเดิม เพื่อนำไปสู่ การพัฒนาสินค้าแฟชั่น กรณีศึกษาโครงการผ้าทอในพระบรมราชานุสรณ์วัดน้ำเต้า อำเภอ มหาราช จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้สรุปวิเคราะห์ปัญหาด้านต่าง ๆ ไว้ดังนี้ 1. ด้านเสื้อผ้าและเครื่องแต่งกาย 1.1 ปัญหาด้านการผลิต ขาดวัตถุดิบ ขาดเครื่องมือการผลิตที่ทันสมัย และไม่มีทักษะในการผลิต (อัจฉรา ภาณุรัตน์ และคณะ 2546 ; ชิโนรส ละอองวรรณ, 2549) 1.2 ปัญหาด้านการตลาด คือ ขาดการพัฒนาผลิตภัณฑ์ขาดการพัฒนาด้านบรรจุภัณฑ์ขาดการพัฒนาแปรรูปผลิตภัณฑ์ขาดเอกลักษณ์ของสินค้าและมีช่องทางการจัดจำหน่ายจำกัด (จาริตา หินเอาจี และคณะ, 2553; อัจฉรา ภาณุรัตน์และคณะ, 2546 ; ชิโนรส ละอองวรรณ, 2549; ภัทรภรณ์ ท้าวโยธา, 2555) 1.3 ปัญหาด้านการเงินและบัญชีโดยระบบการลงบัญชียังไม่ครบถ้วนไม่คำนึงถึงต้นทุนที่เป็นนามธรรม (จาริตา หินเอาจีและคณะ, 2553; ชิโนรส ละอองวรรณ, 2549) 2. ด้านการแปรรูปผลิตภัณฑ์สมุนไพร 2.1 ปัญหาด้านการผลิต คุณภาพวัตถุดิบไม่คงที่ (สุวรรณา สุวรรณบัตร, 2547) เครื่องมือ เครื่องจักรมีราคาแพง (ทะนงศักดิ์ วันชัย และกุหลาบ สุปินราช, 2551) 2.2 ปัญหาด้านการตลาด การโฆษณาผ่านสื่อต่างๆ มีต้นทุนสูง (สุวรรณา สุวรรณบัตร, 2547) คุณภาพสินค้าต่ำ ขาดความรู้ด้านการตลาด ช่องทางการจัดจำหน่ายมีจำกัด (ชวพงษ์ นัยสุข, 2549) 2.3 ปัญหาขาดการสนับสนุนจากภาครัฐ (สุวรรณา สุวรรณบัตร, 2547) 3. ด้านเครื่องประดับ ตกแต่งและของที่ระลึก 3.1 ปัญหาด้านการผลิต วัตถุดิบมีราคาแพง ไม่มีทักษะในการผลิต ขาดเทคโนโลยีในการผลิต (อัจฉรา ภาณุรัตน์และคณะ, 2546) 3.2 ปัญหาด้านการตลาด ขาดการพัฒนาผลิตภัณฑ์ไม่มีตราสินค้า บรรจุภัณฑ์ ไม่ได้มาตรฐาน (อัจฉรา ภาณุรัตน์และคณะ, 2546 ; กมลพรรณ บุญสุทธิ, 2548) ขาดการประชาสัมพันธ์ที่ดีไม่มีตลาดที่แน่นอนทั้งในและต่างประเทศ (อัจฉรา ภาณุรัตน์และคณะ, 2546) ส่วนด้านศิลปะประดิษฐ์ พบปัญหาด้านต่างๆ ดังนี้ ปัญหาด้านการผลิต ไม่สามารถผลิตได้ทันเมื่อมีการสั่งซื้อจำนวนมาก (ปาริชาติ เบ็ญฤทธิ์, 2551) ต้นทุนการผลิตสูง ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ในการผลิตที่ทันสมัย (วาทีณี ภาวสุทธิกุล, 2549) ปัญหาด้านการตลาด สินค้าไม่มีตราสินค้าและขาดบรรจุภัณฑ์ที่ดีขาดการออกแบบ ผลิตภัณฑ์ใหม่ ไม่มีช่องทางการจัดจำหน่ายผ่านทาง e-commerce (ปาริชาติ เบ็ญฤทธิ์, 2551) การลอกเลียนแบบผลิตภัณฑ์ (วาทีณี ภาวสุทธิกุล, 2549)

ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรเป็นการศึกษาทางด้านการนำผลิตภัณฑ์ไปสู่ท้องตลาด ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย และด้านการส่งเสริมทางการตลาด ในต่างประเทศ ประเทศในทวีปเอเชีย และยุโรป เพื่อให้ผลการศึกษา ครอบคลุมถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์ได้ชัดเจนขึ้น ดังนั้น ในการทำวิจัยครั้งต่อไป จึงควรศึกษาองค์ประกอบเพิ่มยอดขาย เพิ่มรายได้ส่งเสริมทางการตลาดในเพิ่มเติม ได้แก่ ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิตและคุณภาพ นอกจากนี้ ควรศึกษาปัจจัยอื่นๆ ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์ชุมชนทั้งในประเทศและต่างประเทศต่อไปในอนาคต

บรรณานุกรม

- กมลพรรณ บุญสุทธิ. 2548. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จและปัญหาอุปสรรคในการบริหารจัดการกลุ่ม ในโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ : ศึกษากรณีกลุ่มจักสานทองเหลืองตำบลท่าไข่ จังหวัดฉะเชิงเทรา. ฉะเชิงเทรา : มหาวิทยาลัยราชภัฏฯ.
- กรมวิทยาศาสตร์บริการ. 2555. การพัฒนาผลิตภัณฑ์จากภูมิปัญญาท้องถิ่น. กรุงเทพฯ: กรมวิทยาศาสตร์บริการ, 2555.
- จาทูรยา คลังจันทร์ 2558 โครงการจัดตั้งธุรกิจเพิ่มมูลค่าบรรจุภัณฑ์ กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- จารिता หินเฝ้าและคณะ. 2553. การจัดการผลิตภัณฑ์ OTOP กรณีศึกษา: กลุ่มแม่บ้านสามัคคีพัฒนา บ้านถ้ำเต่า หมู่ 1 ตำบลสามัคคีพัฒนา อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- จรีวรรณ จันทลา และคณะ. 2559. การพัฒนาผลิตภัณฑ์กับการออกแบบผลิตภัณฑ์, กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชวพงษ์ นัยสุข. 2549. การผลิตและต้นทุนการผลิต ผลิตภัณฑ์สบู่สมุนไพร.
- ชัยฤทธิ์ ศิลาเดช. 2554. การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชินอรส ละอองวรรณ. (2549). การพัฒนาหลักสูตรเพื่อพัฒนาศักยภาพกลุ่มผู้ผลิตสินค้าชุมชนประเภทผ้าและเครื่องแต่งกาย โครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ชุมชน.
- ณรงค์ศักดิ์ วดีศิริศักดิ์. 2555. การจัดการส่งเสริมการตลาด. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์ฯ.
- ทะนงศักดิ์ วันชัย และกุหลาบ สุปินราช. 2551. การศึกษาผลกระทบจากการถ่ายทอดเทคโนโลยีของโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ การผลิตสมุนไพร (ไม่ใช่อาหารและยา) สู่การประกอบวิสาหกิจชุมชนขนาดย่อมในชุมชนจังหวัดชลบุรี. ชลบุรี. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ธมยันตี ประยูรพันธ์, นันทพร โกสียาภรณ์ และสมเกียรติ สุทธิยาพิวัฒน์. (2564). การพัฒนาผลิตภัณฑ์ การพัฒนาช่องทางการตลาดและการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ผลิตภาชนะจากกาบหมาก กรณีศึกษากลุ่มพลังสตรีวิถีชาวพร่อน. วารสารบัญชีปริทัศน์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ปีที่ 9 ฉบับที่ 3 (กันยายน – ธันวาคม).
- นวลน้อย บุญวงษ์. 2545. หลักการออกแบบ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิรัช สุดสังข์. 2548. การวิจัยการออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ธีระชัย สุขสด. 2544. การออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

- ปาริชาติ เบ็ญญฤทธิ์. 2551. การจัดการสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์กรณีศึกษากลุ่มดอกไม้
ใบยางจังหวัดปัตตานี. สงขลา : ภาควิชาสังคมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และ
สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2565-2570). 2565.
เข้าถึงได้จาก : http://www.nesdb.go.th/ewt_w3c/ewt_news.php?filename=develop_issue&nid=6420.
- พวงเกสร วงศ์อนุพรกุล. (2552). แนวทางการพัฒนาการตลาดของวิสาหกิจชุมชน:กรณีศึกษา
วิสาหกิจชุมชน กลุ่มแม่บ้านวัดจันทร์พัฒนา หมู่ที่ 7 ตำบลวังจันทร์ อำเภอมะนัง จังหวัด
พิษณุโลก. ม.ป.ท. : ม.ป.พ.
- พิมพ์จุฑา พิกุลทอง. 2565. การพัฒนาผลิตภัณฑ์สิ่งทอเส้นใยต้นจากเชิงพาณิชย์ มหาวิทยาลัย
นเรศวร. พิษณุโลก : สาขาวิชาศิลปะและการออกแบบ มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ภัทรภรณ์ ท้าวโยธา. (2555). สภาพปัญหา ความต้องการและแนวทางในการจัดการวิสาหกิจ
ชุมชนกรณีศึกษา : กลุ่มผู้ผลิตผ้าฝ้ายทอมือตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
บ้านสันหลวงใต้ตำบลจอมสวรรค์ อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- รัชณี เจริญ และคณะ. (2552). การพัฒนาผลิตภัณฑ์. กรุงเทพฯ : ภาควิชาพัฒนาผลิตภัณฑ์ คณะ
อุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- รจนา จันทราสา, กนิษฐา เรืองวรรณศักดิ์ และ ภาณุ พัฒนปณิธิพงศ์. 2553. การพัฒนารูปแบบ
ผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจากใบหญ้าแฝก. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- วิชัย หลัทัยนาสันต์. (2550). หลักการพัฒนาผลิตภัณฑ์กับรีเวิร์สเอนจิเนียริง. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วิทยา อินทร์สอน, สุขอังคณา แกล่งกันต์และปัทมาพร ท่อชู. 2549. การพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่เป็น
มิตรกับสิ่งแวดล้อม. เข้าถึงข้อมูลได้จาก : <http://www.thailandindustry.com/online/view2.php?id=322§ion=37&issues=23>.
- วิบูลย์ ลี้สุวรรณ. 2532. เครื่องจักรสานในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- วิบูลย์ ลี้สุวรรณ. 2546. ศิลปะชาวบ้าน Folk Art. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์อมรินทร์.
- วิวัฒน์ วงศ์อรุณ. 2560. “การแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหารและเครื่องดื่มจากว่านหางจระเข้ ของกลุ่ม
แม่บ้านป่าเสลา เขานกระเจิบ ตำบลทับใต้ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์”.
วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม ปีที่ 7 ฉบับที่ 3 (กันยายน-ธันวาคม).
- วาทีณี ภาวสุทธิกุล. 2549. การประเมินผลโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ : กรณีศึกษา กลุ่ม
หัตถกรรมตีแผ่นแร่ตักแต่งไม้ ตำบลสันกำแพง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่.
เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. 2551. การพัฒนาผลิตภัณฑ์. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

- ศุภชัย สิงห์ยะบุศย์. (2547). การพัฒนาผลิตภัณฑ์จากวัฒนธรรมผ้าทอพื้นบ้านสู่ระบบ
อุตสาหกรรมสินค้าชุมชน: ศึกษากรณีกลุ่มแม่บ้านเพิ่มพูนทรัพย์ ตำบลนาเชือก อำเภอนาเชือก จังหวัดมหาสารคาม. มหาสารคาม : ม.ป.พ.
- สรวพร กุศลสง. 2553. “การพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าทอมุกบ้านตัวเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวของ
ชุมชนตำบลบ้านตัว อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์.” พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สิริพิชญ์ วรรณภาส. 2551. ปัญหาของการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ชุมชนประเภทผ้าฝ้ายและผลิตภัณฑ์
ผ้า. กรุงเทพฯ : อมรินทร์การพิมพ์.
- สุดาตวง เรืองรุจิระ. 2558. นโยบายผลิตภัณฑ์และราคา. กรุงเทพฯ: รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์.
- สุวรรณ สุวรรณบัตร. 2547. การศึกษาสภาพการดำเนินงาน ปัญหาและข้อจำกัดของ. ตลาดธุรกิจ
อุตสาหกรรมเครื่องสำอางสมุนไพรไทย. : ธุรกิจอุตสาหกรรม. ม.ป.ท. : ม.ป.พ.
- อัจจิมา ศุภจริยาวัตร และสิทธิ จิตติขานนท์. 2562. รูปแบบการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนในจังหวัด
สระแก้วเพื่อการส่งออก. ชลบุรี : คณะพาณิชยศาสตร์และการบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัย
บูรพา.
- อัจฉรา ภาณุรัตน์, เครือจิต ศรีบุญนาท, ณรงค์ศักดิ์ สาทิตานนท์, และ เสรีชีวงศ์. (2546). รายงาน
การศึกษา เบื้องต้น โครงการวิจัยกลุ่มผลิตภัณฑ์ผ้าทอมือในโครงการหนึ่งตำบลหนึ่ง
ผลิตภัณฑ์ (รายงาน วิจัย). สุรินทร์: สถาบันราชภัฏสุรินทร์.
- อรรถสิทธิ์ จันทรนิเวศน์. (2557). พัฒนารูปแบบผ้าทอดอกจอกแบบดั้งเดิม เพื่อนำไปสู่. การ
พัฒนาสินค้าแฟชั่น กรณีศึกษา โครงการผ้าทอในพระบรมราชานุสาวรีย์วัดน้ำเต้า.
(ออนไลน์). เข้าถึงข้อมูลได้จาก : [www.itscs-
sht.ksu.ac.th/manage/upload_file/xJmCnnXgKs220200827081215.pdf](http://www.itscs-sht.ksu.ac.th/manage/upload_file/xJmCnnXgKs220200827081215.pdf)

ภาคผนวก

แบบสอบถามงานวิจัยเรื่อง

การวิจัยเรื่อง เรื่อง การแปรรูปผลิตภัณฑ์เส้นใยกก ไหม ฝ้าย ผักตบชวาสู่เชิงพาณิชย์โดยความร่วมมือของประชาชนในชุมชนตำบลคู้กระถิ่น อ.เมือง จังหวัดราชบุรีและชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก

มีวัตถุประสงค์งานวิจัย

- 1) เพื่อศึกษา ผลิตภัณฑ์รูปแบบเดิมของผู้ผลิตผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจากเส้นใยพืช กก ไหม ฝ้ายและผักตบชวา
- 2) เพื่อศึกษากระบวนการพัฒนาแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเส้นใยพืช กก ไหม ผักตบชวา ฝ้าย ให้มีความสวยงามเหมาะสมกับความต้องการของตลาดโดยความร่วมมือของประชาชนในชุมชนตำบลคู้กระถิ่น อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรีและชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก
- 3) เพื่อแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเส้นใยพืช กก ไหม ผักตบชวา ฝ้าย ให้มีความสวยงามเหมาะสมกับความต้องการของตลาดโดยความร่วมมือของประชาชนในชุมชนตำบลคู้กระถิ่น อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรีและชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก เพื่อนำไปสู่การศึกษาและพัฒนากระบวนการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเส้นใยพืชที่มีในท้องถิ่นของชุมชน เช่น กก ไหม ฝ้ายและผักตบชวา

คำชี้แจง จงกาบาทตรงช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ
☐ ชาย ☐ หญิง
2. อายุ
☐ 18-25 ปี
☐ 26-35 ปี
☐ 36-45 ปี
☐ 45 ปีขึ้นไป
3. อาชีพ
☐ นักเรียน/นักศึกษา
☐ ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ
☐ พนักงานบริษัทเอกชน
☐ ประกอบธุรกิจส่วนตัว
☐ ไม่ประกอบอาชีพ

4. รายได้ต่อเดือน

- () นักเรียน/นักศึกษา
- () ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ
- () พนักงานบริษัทเอกชน
- () ประกอบธุรกิจส่วนตัว
- () ไม่ประกอบอาชีพ

5. สถานที่ซื้อผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจากใบแฝก

- () ร้านค้าในท้องถิ่น
- () ที่อื่น ๆ

แบบประเมินความพึงพอใจด้านผลิตภัณฑ์จากผู้เชี่ยวชาญ งานวิจัยเรื่อง

การแปรรูปผลิตภัณฑ์เส้นใยกก ไหม ฝ้าย ผักตบชวาสู่เชิงพาณิชย์โดยความร่วมมือของประชาชนในชุมชนตำบลคู้กระถิ่น อ.เมือง จังหวัดราชบุรีและชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก

มีวัตถุประสงค์งานวิจัย

1) เพื่อศึกษา ผลิตภัณฑ์รูปแบบเดิมของผู้ผลิตผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจากเส้นใยพืช กก ไหม ฝ้ายและผักตบชวา

2) เพื่อศึกษากระบวนการพัฒนาแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเส้นใยพืช กก ไหม ผักตบชวา ฝ้าย ให้มีความสวยงามเหมาะสมกับความต้องการของตลาดโดยความร่วมมือของประชาชนในชุมชนตำบลคู้กระถิ่น อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรีและชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก

3) เพื่อแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเส้นใยพืช กก ไหม ผักตบชวา ฝ้าย ให้มีความสวยงามเหมาะสมกับความต้องการของตลาดโดยความร่วมมือของประชาชนในชุมชนตำบลคู้กระถิ่น อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรีและชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก เพื่อนำไปสู่การศึกษา และพัฒนากระบวนการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเส้นใยพืชที่มีในท้องถิ่นของชุมชน เช่น กก ไหม ฝ้าย และผักตบชวา

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ผลิตภัณฑ์เหมาะสมกับการใช้งาน					
ที่ใช้สอยและ ความสะดวกสบายในการใช้					
ความแข็งแรง					
ความสวยงาม					
ผลิตภัณฑ์มีความทันสมัย					
รูปทรงเหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอย					
ความเหมาะสมกับความสวยงาม					
ผลิตภัณฑ์มีความสวยงาม ลวดลายสวยงาม					
แบบและรูปทรงมีความสวยงาม					
ง่ายต่อการทำความสะอาด					

ด้านความคิดเห็นประเมินความพึงพอใจต่อผลิตภัณฑ์จากผ้าทอเส้นใยพืช

รายการความพึงพอใจผลิตภัณฑ์	ระดับความคิดเห็น				
ด้านการใช้งาน	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
รูปแบบสวยงาม มีเอกลักษณ์เด่น					
มีความสะดวกในการพกพาติดตัว ใช้สอย					
ใช้งานได้ดีเหมาะสมกับโอกาส					
ด้านการตลาด					
เพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์					
เพิ่มยอดขายผลิตภัณฑ์ใน ท้องตลาด					
เป็นที่สนใจของท้องตลาด					

ความคิดเห็นของผู้บริโภคที่มีต่อกระบวนการพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ในรูปแบบต่าง ๆ

กระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
การทอ					
การสาน					
การย้อมสี					
การมัด					
การทำเกลียว					
การถัก การปัก					
การติดกาว					
การประกอบอื่น ๆ การเย็บ					
อื่น ๆ โปรด ระบุ.....					

แบบสอบถามแสดงความคิดเห็นที่มีต่อการนำผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจากเส้นใยปอู่เชิงพาณิชย์

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ความคิดเห็นที่มีต่อการนำผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจากเส้นใยปอู่เชิงพาณิชย์					
ท่านรู้สึกเห็นด้วยกับการนำ มาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ไปขายในท้องตลาด					
ท่านคิดว่าผลิตภัณฑ์มีความแข็งแรงทนทานอยู่ในระดับใด					
ท่านคิดว่าเส้นใยพืชนี้เหมาะสมกับการนำไปทำผลิตภัณฑ์ขาย					
ท่านต้องการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีประโยชน์การใช้งานได้ปอู่ท้องตลาด					
มีความต้องการประยุกต์ใช้วัสดุอื่น ๆ ในท้องถิ่นร่วมประกอบ กับตัวผลิตภัณฑ์จากเส้นใยพืช					
อื่น ๆ โปรดระบุ.....					

แบบประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อการประเมินรูปแบบผลิตภัณฑ์ หัตถกรรมจาก
เส้นใยพืชในท้องถิ่น

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
การประเมินรูปแบบผลิตภัณฑ์ หัตถกรรมจาก เส้นใยพืชในท้องถิ่น	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
เส้นใยพืชสามารถสร้างผลิตภัณฑ์เหมาะสมกับ การใช้งาน					
เส้นใยพืชสามารถแปรรูปผลิตภัณฑ์ที่ใช้สอย และมีความสะดวกสบายในการใช้					
ความแข็งแรงของผลิตภัณฑ์เพื่อการใช้สอย					
ความสวยงาม					
ผลิตภัณฑ์มีความทันสมัย					
รูปทรงผลิตภัณฑ์เหมาะสมกับประโยชน์ใช้สอย					
ผลิตภัณฑ์มีความเหมาะสมราคากับความ สวยงาม					
ผลิตภัณฑ์มีความสวยงาม ลวดลายทอสวยงาม					
แบบและรูปทรงมีความสวยงาม ทันสมัย					
ง่ายต่อการทำความสะอาด					
อื่นๆ โปรด ระบุ.....					

แบบสอบถามการนำผลิตภัณฑ์สู่เชิงพาณิชย์สร้างรายได้เพิ่มขึ้นของชุมชน

แนวทางการนำผลิตภัณฑ์สู่เชิงพาณิชย์	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
นำผลิตภัณฑ์ หัตถกรรมจากเส้นใยพืชในท้องถิ่นไปจัดแสดงสินค้าที่อำเภอ จังหวัด					
นำผลิตภัณฑ์เหมาะสมกับการใช้งาน ไปขายในตลาดนัดงานต่างๆ					
นำผลิตภัณฑ์เสนอขาย ประชาสัมพันธ์กลุ่มเพื่อน ๆ ในชุมชนอื่นๆ					
นำผลิตภัณฑ์ ออกขายในช่องทางออนไลน์ เฟซบุ๊ก					
นำผลิตภัณฑ์ใหม่ ออกเสนอขายในเว็บไซต์					
นำผลิตภัณฑ์ที่มีความทันสมัยไปเสนอขายกับผู้นำท้องถิ่น สถานที่จัดงานในท้องถิ่น					
นำผลิตภัณฑ์ใหม่ของชุมชนไปงานแสดงสินค้าของจังหวัด					
นำผลิตภัณฑ์ใหม่ไปงานแสดงสินค้าที่เมืองทองธานี					
นำผลิตภัณฑ์ส่งให้กับพ่อค้าคนกลาง					
นำผลิตภัณฑ์ใหม่ ให้พ่อค้าปลีก					
นำผลิตภัณฑ์ใหม่ไปขายในกลุ่มเพื่อนญาติ					
อื่นๆ โปรดระบุ.....					

แบบสัมภาษณ์เชิงลึก งานวิจัยเรื่อง

การแปรรูปผลิตภัณฑ์เส้นใยกก ไหม ฝ้าย ผักตบชวาสู่เชิงพาณิชย์โดยความร่วมมือของ
ประชาชนในชุมชนตำบลคู้กระถิ่น อ.เมือง จังหวัดราชบุรีและชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์อำเภอเมือง
จังหวัดนครนายก

มีวัตถุประสงค์งานวิจัย

- 1) เพื่อศึกษา ผลิตภัณฑ์รูปแบบเดิมของผู้ผลิตผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจากเส้นใยพืช กก ไหม ฝ้ายและผักตบชวา
- 2) เพื่อศึกษากระบวนการพัฒนาแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเส้นใยพืช กก ไหม ผักตบชวา ฝ้าย ให้มีความสวยงามเหมาะสมกับความต้องการของตลาดโดยความร่วมมือของประชาชนในชุมชนตำบลคู้กระถิ่น อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรีและชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก
- 3) เพื่อแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเส้นใยพืช กก ไหม ผักตบชวา ฝ้าย ให้มีความสวยงามเหมาะสมกับความต้องการของตลาดโดยความร่วมมือของประชาชนในชุมชนตำบลคู้กระถิ่น อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรีและชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก เพื่อนำไปสู่การศึกษา และพัฒนากระบวนการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเส้นใยพืชที่มีในท้องถิ่นของชุมชน เช่น กก ไหม ฝ้าย และผักตบชวา

ขอให้ท่านตอบคำถามตรงกับความจริง ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

1. ท่านคิดว่าการสร้างผลิตภัณฑ์จากผัก มีอะไรบ้างที่สำเร็จแล้ว และมีกระบวนการวิธีการอย่างไรบ้าง
2. ท่านมีความต้องการผลิตภัณฑ์จากผักและเส้นใยพืชอื่น ๆ เพื่อทำผลิตภัณฑ์ประเภทใดบ้าง
3. ท่านสนใจสร้างอาชีพและรายได้จากผักและเส้นใยอะไรบ้าง
4. ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการสร้างอาชีพเกี่ยวกับผักและเส้นใยอื่น ๆ สำหรับการทอเป็นผืนผ้าและแปรรูปผลิตภัณฑ์อย่างไรบ้าง
5. ท่านมีข้อเสนอแนะอะไรบ้าง

ประวัติคณะผู้วิจัย

หัวหน้าโครงการวิจัย

1. ชื่อ - นามสกุล (ภาษาไทย) : นางสาวเกษสุณี บำรุงจิตต์ สัดส่วนการทำวิจัย (60%)

ชื่อ - นามสกุล (ภาษาอังกฤษ) : Asst. Prof. Dr. Katesunee Bumrungjit

2. เลขหมายบัตรประจำตัวประชาชน : 326030052

3. ตำแหน่งปัจจุบัน

- ตำแหน่งทางวิชาการ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์

4.หน่วยงานและสถานที่อยู่ติดต่อได้สะดวก พร้อมหมายเลขโทรศัพท์มือถือ และไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

คณะศิลปศาสตร์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร 86 ถนนพิษณุโลก เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300

หมายเลขโทรศัพท์มือถือ : 026653777 ต่อ คณะศิลปศาสตร์

อีเมล : keatsunee.b@rmutp.ac.th

5. ประวัติการศึกษา

ระดับการศึกษา	คุณวุฒิ	ปีที่จบการศึกษา
ปริญญาเอก	ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาอุดมศึกษา (วิจัยการศึกษา ระดับอุดมศึกษา)	2555
ปริญญาโท	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศ ศาสตร์, เทคโนโลยีสารสนเทศ)	2543
ปริญญาตรี	ศิลปศาสตรบัณฑิต (บรรณารักษศาสตร์สารสนเทศ ศาสตร์ และ สื่อสารมวลชน)	2534

6. สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ (แตกต่างจากวุฒิการศึกษา)

คอมพิวเตอร์ช่วยสอน การสืบค้นฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ การสร้างสื่อการสอนทางอิเล็กทรอนิกส์และการถ่ายทอดความรู้สู่ เยาวชนและประชาชน

7. ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศ โดยระบุสถานภาพในการทำการวิจัยว่าเป็นผู้อำนวยการแผนงานวิจัย หัวหน้าโครงการวิจัย หรือผู้ร่วมวิจัยในแต่ละผลงาน

หัวหน้าแผนงานวิจัย : ชื่อชุดโครงการวิจัย

ชื่อแผนงานวิจัย (ภาษาไทย) การสร้างเว็บไซต์และพัฒนาหลักสูตรการทอผืนผ้า การแปรรูปผลิตภัณฑ์และการออกแบบแบรนด์สินค้าจากเส้นใยกลุ่มเชิงพาณิชย์ เพื่อสร้างอาชีพและรายได้ อย่างยั่งยืนแก่ชุมชนจังหวัดนครนายกและจังหวัดจันทบุรี

การสร้างหลักสูตรการทอผืนผ้า การสร้างเว็บไซต์หลักสูตรการแปรรูปผลิตภัณฑ์ การออกแบบแบรนด์สินค้า ร่วมกับทีมคณะผู้วิจัย งบประมาณแผ่นดิน 2562

และเป็นหัวหน้าโครงการย่อยที่ 1 เรื่องการสร้างเว็บไซต์และพัฒนาหลักสูตรการทอผืนผ้า การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเส้นใยกลุ่มเชิงพาณิชย์ เพื่อสร้างอาชีพและรายได้ อย่างยั่งยืนแก่ชุมชน จังหวัดนครนายกและจังหวัดจันทบุรี

การทำงานร่วมกันกับทีมคณะนักวิจัยและปราชญ์ชาวบ้าน ผู้นำชุมชนท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบล ฯลฯ

7.2 หัวหน้าโครงการวิจัย : ชื่อโครงการวิจัย

1. ความต้องการสารสนเทศของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พ.ศ. 2541

หัวหน้าโครงการวิจัย สัดส่วนทำวิจัย 100 %

2. ทักษะทางสารสนเทศของนักศึกษาศูนย์กลางสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พ.ศ. 2542/

หัวหน้าโครงการวิจัย 100 %

3. ความพึงพอใจในการใช้บริการห้องสมุดของคณาจารย์ บุคลากร นักศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตชุมพรเขตรอุดมศักดิ์ พ.ศ. 2546/ หัวหน้าโครงการวิจัย 80%

4. การสร้างและพัฒนาเว็บเพื่อส่งเสริมการอ่านของเยาวชนไทยภาคกลางตอนล่าง พ.ศ. 2551/หัวหน้าโครงการวิจัย 70% งบประมาณแผ่นดิน 2551

5. การพัฒนาเว็บเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านของเยาวชนไทย : กรณีศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พ.ศ. 2552/ หัวหน้าโครงการวิจัย 60% งบประมาณแผ่นดิน 2552

6. การพัฒนารูปแบบความร่วมมือด้านการวิจัยทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสำหรับ
สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ พ.ศ. 2553/ หัวหน้าโครงการวิจัย 100%

7. การศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวประเภทนันทนาการค่าย
พักแรมศรีสวาท จังหวัดนครราชสีมา พ.ศ. 2554/ ผู้ร่วมวิจัย 50% งบประมาณจากเจ้าของค่ายพัก
แรมศรีสวาท จังหวัดนครราชสีมา พ.ศ. 2554

8. ปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จในการเตรียมความพร้อมของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
ราชมงคลสู่ประชาคมอาเซียนปี พ.ศ. 2558/ หัวหน้าโครงการวิจัย 50% งบประมาณรายได้สถาบันฯ
2555

9. การสร้างนวัตกรรมและเว็บไซต์เพื่อเสริมสร้างความปรองดองสมานฉันท์ของประชาชน
ไทยในจังหวัดชายแดนภาคตะวันออก พ.ศ. 2556/ หัวหน้าโครงการวิจัย 70%
งบประมาณแผ่นดิน 2556

10. การสร้างหลักสูตรการทอผ้าพื้นเมืองภาคตะวันออกเฉียงเหนือและการพัฒนา
ลักษณะปรากฏลวดลายบนพื้นผ้าโดยวิธีเทคนิคสิ่งทอแปรรูปผลิตภัณฑ์สู่เชิงพาณิชย์/ หัวหน้า
โครงการวิจัย 50% งบประมาณจากภายนอก สกอ. 2557

11. การตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรีภาคปกติของนักศึกษาระดับปริญญาตรี
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร / ผู้ร่วมวิจัย 50% รายได้คณะศิลป
ศาสตร์ 2557

12. การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครเข้าสู่
ประชาคมอาเซียน ในปี พ.ศ. 2558 / หัวหน้าโครงการวิจัย 70%
งบประมาณรายได้สถาบันฯ 2557

13. กลยุทธ์การพัฒนาศักยภาพและมาตรฐานการทอผ้าของคณาจารย์มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีราชมงคลพระนคร / ผู้ร่วมวิจัย 25% งบประมาณรายได้สถาบันฯ 2557

งานวิจัยที่ทำสำเร็จ

1. การพัฒนารูปแบบความร่วมมือด้านการวิจัยทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสำหรับ
สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ พ.ศ. 2553/ เผยแพร่วารสารระดับชาติ วารสารสถาบันวิจัยและพัฒนา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พ.ศ. 2554

2. การศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อแหล่งท่องเที่ยวประเภทนันทนาการค่าย
พักแรมศรีสวาท จังหวัดนครราชสีมา พ.ศ. 2554/ เผยแพร่วารสารระดับชาติ วารสารมหาวิทยาลัย
มหามกุฏราชวิทยาลัย กค.-ธค. 2555

3. ปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จในการเตรียมความพร้อมของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราช

มงคลสู่ประชาคมอาเซียนปี พ.ศ. 2558/ เผยแพร่วารสารระดับชาติ วารสารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย กค.-ธค. 2556

และเขียน Proceeding ในการประชุมนานาชาติที่ โรงแรมรอยัลซิติ้ กรุงเทพฯ
ที่มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติจัด ผู้เข้าร่วม
สัมมนา 300 คน ผู้เข้าร่วมประชุมนานาชาติ จาก 20 ประเทศ และได้ประกาศนียบัตรเข้าร่วมประชุม
นานาชาติ เมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม 2555

ได้ผ่านการศึกษาดูงานวิจัยและวิชาการ ที่มหาวิทยาลัยในต่างประเทศ ได้แก่ เยอรมัน อิตาลี
ตุรกี ออสเตรีย สวิสเซอร์แลนด์

ลงบทความวิจัยในวารสารสถาบันญาณสังวร มหามกุฏราชวิทยาลัย TCI 2 – ฉบับ ปี
2560-2561 จำนวน 3 เรื่อง

รางวัลการนำเสนอภาคบรรยาย ระดับนานาชาติ เรื่อง Creating of a course of
weaving East and developing pattern on the fabric appearance by of technical textile
formen into a commercial products / Asst. Dr. Katesunee Bumrungjit and Sampas
Suwankiri ที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน 4 กันยายน 2559

ผลงานที่เผยแพร่ลงเว็บไซต์ 4 โครงการ งบประมาณแผ่นดินและงบประมาณ สำนักงานวิจัย
แห่งชาติปี 2562 และปี 2563

- 1.การจัดการถ่ายทอดองค์ความรู้การทอผ้าจากเส้นใยผักตบชวาและเส้นใยแฟก ปี 2563 วช.
- 2.การจัดการถ่ายทอดองค์ความรู้การทอผ้าจากเส้นใยสับปะรด ปี 2562 วช.
- 3.การจัดการถ่ายทอดองค์ความรู้การทอผ้าจากเส้นใยกก ปี 2562 แผนงานวิจัยงบประมาณ
แผ่นดิน
4. แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตและอาชีพเสริมของประชาชนในชุมชนตำบลด่านทับตะโก
อำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี 2563 งบรายได้คณะ

ผู้ร่วมวิจัย

1. ชื่อ - นามสกุล (ภาษาไทย) : ผศ.ดร.ชยานนท์ กุณทลบุตร สัดส่วนการทำวิจัย (40%)

ชื่อ - นามสกุล (ภาษาอังกฤษ) : Asst. Pro. dr. Chayanon Kunthonbut

2. เลขหมายบัตรประจำตัวประชาชน : 3 - 8199 0011■■■■■

3. ตำแหน่งปัจจุบัน: รองอธิการบดีฝ่ายกฎหมายและธรรมาภิบาล, ก.ค. 2565

- ตำแหน่งทางวิชาการ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์

4.หน่วยงานและสถานที่อยู่ติดต่อได้สะดวก พร้อมหมายเลขโทรศัพท์มือถือ และไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

คณะศิลปศาสตร์และคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร 399 ถนนสามเสน เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300

หมายเลขโทรศัพท์มือถือ 026653777 ต่อ คณะศิลปศาสตร์

อีเมล : kamahun.s@hotmail.com

5. ประวัติการศึกษา

ระดับการศึกษา	คุณวุฒิ	ปีที่จบการศึกษา
ปริญญาเอก	Ph.D. Pune University, INDIA	2554
ปริญญาโท	สาขาภาษาศาสตร์ประยุกต์	2538
ปริญญาตรี	สาขาภาษาอังกฤษ	2528

6. สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ (แตกต่างจากวุฒิการศึกษา) สังคมศาสตร์ จิตวิทยา

พุทธศาสตร์ ประวัติศาสตร์ศาสนาและวัฒนธรรม โฆษณาและประชาสัมพันธ์

7. ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศ โดยระบุสถานภาพในการทำการวิจัยว่าเป็นผู้อำนวยการแผนงานวิจัย หัวหน้าโครงการวิจัย หรือผู้ร่วมวิจัยในแต่ละผลงาน

1) การสร้างเว็บไซต์และพัฒนาหลักสูตรการทอผ้า การแปรรูปผลิตภัณฑ์และการออกแบบแบรนด์สินค้าจากเส้นใยกัญชงเชิงพาณิชย์ เพื่อสร้างอาชีพและรายได้ที่ยั่งยืนแก่ชุมชน จังหวัดนครนายกและจังหวัดจันทบุรี 2562 งบประมาณแผ่นดิน

2) การจัดการองค์ความรู้และนวัตกรรมการวิจัยในการส่งเสริมการทอผ้าจากเส้นใยสับปะรด การแปรรูปผลิตภัณฑ์ และการสร้างแบรนด์สินค้าและเว็บไซต์เชิงพาณิชย์ เพื่อสร้างอาชีพและรายได้ที่มั่นคงและยั่งยืนแก่ชุมชน ตำบลหนองพันจันทร์ อำเภอบ้านคา จังหวัดราชบุรี 2562 วช

